

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNDEKİ
ETKİSİ

YAŞAR AKÇA

DANIŞMAN

DOÇ. DR. MUSTAFA KOCAARSLAN

BARTIN- 2025

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yaşar AKÇA

JÜRİ ÜYELERİ

Danışman :

Üye :

Üye :

BARTIN-2025

KABUL VE ONAY

Yaşar AKÇA tarafından hazırlanan “SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ” başlıklı bu çalışma, 22.08.2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan :

Üye :

Üye :

Bu tezin kabulü Lisansüstü Eğitimi Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun/...../20... tarih ve 20...../.....-..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Zafer CEYLAN
Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Doç. Dr. Mustafa KOCAARSLAN danışmanlığında hazırlamış olduğum “SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ” başlıklı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

22.08.2025

Yaşar AKÇA

ÖN SÖZ

Bu tez çalışmasının hazırlanması yoğun bir emek ve çaba gerektirmiştir. Konunun tüm süreçlerinde bilgi ve tecrübesini esirgemeyen, kıymetli zamanını paylaşan, sahip olduğu motivasyon gücüyle akademik gelişimime katkıda bulunan, ilmin inceliğini, kibarlığını, zarafetini kişiliğinde özümsemiş kıymetli danışman hocam Sayın Doç. Dr. Mustafa Kocaarslan'a en kalbi duygularıyla teşekkürlerimi arz ederim, şükranlarımı sunarım.

Her zaman yanımda olan sevgili eşim Şaziye hanıma, kızım Ayça ve oğlum Çağatay'a teşekkür ederim.

Güleryüzlü teşviklerini daima üzerimden eksik etmeyen sevgili hacı anneme, sevgili hacı babama, sevgili hacı kayınvalideme ve sevgili hacı kayınpederime en kalbi duygularıyla teşekkür ederim. Sevgili kardeşlerim İbrahim ve Zeynep, sizlere de her zaman destekleriniz için çok teşekkür ederim.

Varlıklarıyla akademik yolculuğumu zenginleştiren ve bana ilham veren sayın Doç.Dr.Muammer Yılmaz ve sayın Doç.Dr.Görkem Avcı'ya en kalbi duygularıyla teşekkür ederim.

Tezimin anket çalışmasına katkı sağlayan kıymetli sınıf öğretmenlerimize, tez jüri üyelerimize ve üzerimizde emekleri olan tüm hocalarımıza saygıyla, hürmetle canıgönülden teşekkürlerimi sunarım.

Bugünleri gösteren ve sınırsız ikram sahibi Yüce Allah'a yürekten teşekkür ederim.

Yaşar AKÇA

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Yaşar AKÇA

Bartın Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Temel Eğitim Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa KOCAARSLAN

Bartın- 2025, sayfa: 66

İçinde yaşanan 21. yüzyılda bireylerde bulunması gereken beceriler, 21. yüzyıl (yy) becerileri olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları 21. yüzyıl becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki etkisini tespit etmektir. Araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri yeterlilik düzeyi ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının derecesi incelenmiştir. Öğretmenlerin 21.yy becerilerine sahip olma dereceleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumları birlikte başarı anahtarını meydana getirmektedir. Araştırmanın örneklemi 2024-2025 eğitim öğretim yılında Bartın merkezdeki ilkokullarda görev yapan 251 sınıf öğretmenidir. Araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ve bunun alt boyutlarını oluşturan öğrenme ve yenilik, hayat ve kariyer, bilgi medya ve teknoloji becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde olumlu yönde anlamlı etkisi bulunmuştur. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine sahip olma derecesi yüksektir. Sınıf öğretmenlerinin mesleğe yönelik olumlu tutumları en üst seviyededir. Sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını anlamlı şekilde yordamaktadır. Modele göre 21.yy becerileri toplam puanı ve alt boyutları birlikte mesleğe yönelik tutum puanlarındaki toplam varyansın %57'sini açıklamaktadır. Elde edilen bulgular ışığında başlıca öneriler olarak; Eğitim Bilişim Ağı

(EBA) ve Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) platformlarında 21. yy becerileriyle ilgili materyaller artırılmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı güz ve bahar dönemi sonlarında internet üzerinden öğretmenlik mesleği tutum anketleri yapmalıdır. Böylece öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları geliştirmeye açık yönler ortaya çıkacak ve olumlu tutumların artmasına yönelik uygulamaların gerçekleştirilmesi mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl Becerileri, Bilgi Medya ve Teknoloji Becerileri, Hayat ve Kariyer Becerileri, Öğrenme ve Yenilik Becerileri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlar, Sınıf Öğretmeni,

ABSTRACT

M.A. Thesis

THE IMPACT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' 21-CENTURY SKILLS ON THEIR ATTITUDES TOWARDS THE TEACHING PROFESSION

Bartın University

Graduate School

Department of Primary Education

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Mustafa KOCAARSLAN

Bartın- 2025, pp: 67

In the 21st century, the competencies that individuals are expected to have are referred to as 21st-century skills. The objective of this study is to ascertain the impact of primary school teachers' 21st-century skills on their attitudes towards the teaching profession. The research examined both the proficiency levels of primary school teachers in 21st-century skills, as well as their attitudes towards the teaching profession. Teachers' proficiency in 21st-century skills and their positive attitudes towards the teaching profession are identified as pivotal factors in achieving success. The present study sample comprised 251 primary school teachers working in public elementary schools in the central district of Bartın during the 2024–2025 academic year. The study revealed that primary school teachers' 21st-century skills, categorised into sub-dimensions of learning and innovation, life and career, and information, media, and technology skills, exhibited a statistically significant and positive correlation with their attitudes towards the teaching profession. Furthermore, a high level of proficiency in 21st-century skills was demonstrated by primary school teachers. Similarly, their attitudes towards the teaching profession were found to be at the highest level. Classroom teachers' 21st-century skills significantly predict their attitudes toward the teaching profession. According to the model, the total 21st-century skills score and its sub-dimensions together explain 57% of the total variance in attitude scores toward the profession. In light of the findings, the following key recommendations can be made: It is recommended that educational content related to

21st-century skills be expanded on platforms such as the Education Information Network (EBA) and the Teacher Information Network (ÖBA). It is recommended that the Ministry of National Education conduct online surveys measuring attitudes towards the teaching profession at the end of each fall and spring semester. This would facilitate the identification of areas for improvement and support the implementation of practices aimed at enhancing positive attitudes towards the profession.

Keywords: 21st Century Skills, Knowledge Media and Technology Skills, Learning and Innovation Skills, Life and Career Skills, Primary School Teacher, Teacher Attitudes.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	ii
BEYANNAME	iii
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
EKLER DİZİNİ	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	5
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Varsayımlar	7
1.5. Sınırlılıklar	7
1.6. Tanımlar	7
2. LİTERATÜR ÖZETİ	9
2.1. P21 Çerçevesi'nde 21. Yüzyıl Becerileri	9
2.1.1 Öğrenme ve Yenilik Becerileri	11
2.1.1.1 Yenilikçilik Becerisi	11
2.1.1.2 Problem Çözme Becerisi	12
2.1.1.3 Eleştirel (Kritik) Düşünme Becerisi	12
2.1.1.4 İletişim Becerisi	13
2.1.1.5 İşbirliği Becerisi	13
2.1.2 Hayat ve Kariyer Becerileri	14
2.1.2.1 Değişime Uyum Becerisi	14
2.1.2.2 Verimlilik ve Sorumluluk Becerileri	14
2.1.2.3 Liderlik Becerisi	15
2.1.2.4 Girişimcilik Becerisi	15
2.1.2.5 Sosyal ve Kültürel Beceriler	15
2.1.2.6 Yabancı Dil Becerisi	16
2.1.3 Bilgi Medya ve Teknoloji Becerileri	16
2.1.3.1 Bilgi Okuryazarlığı Becerisi	17
2.1.3.2 Medya Okuryazarlığı Becerisi	17

2.1.3.3 Teknoloji Okuryazarlığı Becerisi.....	18
2.1.3.4 Mobil Öğrenme Becerisi	18
2.2. Öğretmenlik Mesleğinde Tutumlar	19
2.2.1 Öğretmenlik Tutumları Yeterlilik Alanları.....	20
2.2.2 Tutumların Özellikleri.....	21
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	22
3.1. Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yurtiçi Araştırmalar	22
3.2. Öğretmenlik Mesleği Tutumlarına Yönelik Yurtiçi Araştırmalar	28
3.3. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar.....	30
4. YÖNTEM	33
4.1. Araştırma Modeli.....	33
4.2. Çalışma Grubu	34
4.3. Veri Toplama Araçları	35
4.4. Veri Toplama Süreci.....	35
4.5. Verilerin Analizi.....	36
5. BULGULAR VE TARTIŞMA	38
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	42
6.1. Öneriler.....	46
6.1.1 Uygulamaya Yönelik Öneriler	46
6.1.2 Gelecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	47
KAYNAKLAR.....	49
EKLER	60
EK 1: ANKET FORMU	60
ÖZGEÇMİŞ	66

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil	Sayfa
No	No
4.1: Araştırma Modeli.....	33

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo	Sayfa
No	No
2.1.: P21'e göre 21. yüzyıl becerileri sınıflandırması.....	10
2.2.: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların yeterlilik alanları.....	21
4.1.: Katılımcıların demografik özelliklerine ait frekans ve yüzde dağılımları.....	34
4.2.: Verilerin normallik analizi sonuçları.....	37
5.1.: Veri toplama ölçeklerinden elde edilen betimsel istatistikler.....	38
5.2.: Sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerilerinin ve alt boyutlarının mesleğe yönelik tutumları üzerindeki korelasyon analizi sonuçları.....	39
5.3.: Çoklu regresyon sonuçları.....	41
5.4.: Tüm hipotezlere ait sonuçları gösteren tablo.....	41

EKLER DİZİNİ

Ek	Sayfa
No	No
EK 1. Anket Formu.....	60
EK 2. Etik Kurul Onay Belgesi.....	64
EK 3. MEB Anket İzin Onayı.....	65
EK 4. Ölçek Kullanım Onayı.....	66

KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ANOVA	: Analysis of Variance
A.O.	: Aritmetik Ortalama
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
f	: Frekans
K12	: Okul Web Siteleri
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
M-ÖĞRENME	: Mobil Öğrenme
N	: Sayı
ÖBA	: Öğretmen Bilişim Ağı
p	: Anlamlılık Düzeyi
P21	: 21. Yüzyıl Becerileri Ortaklığı (Partnership for 21st Century Skills)
SS	: Standart Sapma
TKY	: Toplam Kalite Yönetimi
TYÇ	: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi
Vd	: Ve Diğerleri
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu
Yy	: Yüzyıl

1. GİRİŞ

Küreselleşme ile birlikte hayatın her alanında teknolojinin çok hızlı ve sürekli değişmesine bağlı olarak, bireylerin sahip oldukları bilgi, beceri ve yetkinlikleri kesintisiz bir şekilde geliştirmeleri bir zorunluluktur. Teknojilerin kullanılması için 21.yy insanının sahip olduğu ve yeni teknolojilerin kullanılmasına bağlı olarak sahip olunması gereken 21.yy becerileridir. Beceri denildiğinde bireyin bir görevi ya da bir işi yerine getirmesi (Ananiadou ve Claro, 2009: 8; Akar Elekoğlu, 2022: 9) ve problem çözerken gereksinim duyulan bilgiyi kullanması (Doğan, 2020: 16; Düzgüner vd., 2022: 180) demektir. Yine beceri kavramı içinde üretkenlik, iletişime açıklık, teknolojiyi kullanma, yeni fikirler geliştirme, eleştirel düşünme, çevreyle uyumlu olma yeterlilikleri söz konusudur. Literatürde beceri ve yeterlilik terimleri birbirinin yerine kullanılabilmektedir (Sang vd., 2018: 308).

İçinde yaşanan zamanda beceri ve yetkinlikleri içeren kavram 21. yy yeterlilikleridir. 21. yy yeterlilikleri aynı zamanda hayatta kalma becerileri şeklinde de adlandırılmaktadır (Cemaloğlu ve Arslangilay, 2019: 845). Dolayısıyla bireylerin içinde yaşadıkları çağa uyum sağlamak için sahip olmaları gereken becerilere 21. yy becerileri denir (Anagün vd., 2016: 161; Çınar, 2019: 6; Akar Elekoğlu, 2022: 9).

21. yüzyıl becerileri, çok geniş bir beceri yelpazesini kapsadığından araştırmacılar ve uygulamacılar tarafından büyük ilgi görmektedir (Qian ve Clark, 2016: 50). Bu durum 21. yy becerilerinin genel içeriğini ortaya koymayı zorlaştırmaktadır (Valtonen vd., 2021: 2). 21. yy becerilerinin incelenmesi ve geliştirilmesi ihtiyacına (Molano vd., 2020: 865) yönelik en fazla kabul gören sınıflandırma olarak P21 Çerçevesi (P21 Framework) öne çıkmıştır (National Research Council, 2012: 16; Yalçın, 2018: 194). P21 Çerçevesi, 21.yy öğrenme programı yeterliliklerine ve bu yeterlilikleri oluşturan becerilere odaklanarak ortak bir vizyon geliştirmiştir (www.p21.org). Bu çalışmada 21. yy becerilerinin teorik kapsamı P21 Çerçevesi dikkate alınarak açıklanmıştır.

21.yy becerilerinin önem kazanmasının bir nedeni günlük hayatta kullanılan teknolojilerin hızla eskimesidir. Hızlı teknolojik değişimler dünyayı sürekli şekillendirmektedir. 21.yy becerilerinin önem kazanmasında ekonominin giderek dinamik ve kompleks bir yapıya evrilmesi ile kalifiye işgücüne talebin artması dikkat çekmektedir. Dolayısıyla 21.yy becerilerine sahip olan bireyler olayları farklı bakış açılarına göre değerlendirebilir. Her alanda yeni fikirler ve problemlere yönelik yenilikçi çözümler üretir. Farklı kaynaklardan bilgiye erişir. Teknoloji okuryazarı, girişimci, lider, sosyal ve kültürel becerilerle donanımlıdır (Doğan, 2020: 19). Her insan, içinde bulunduğu toplumun değerli bir üyesi olduğundan 21. yy becerilerini öğrenmelidir. Söz konusu yeterliliklerde eksiği olan bireylerin 21. yyın ihtiyaçlarına cevap verebilmesi mümkün değildir (Çınar, 2019: 3).

21. yy becerileri öğrenmeyi ve öğretmeyi doğrudan etkilediğinden tüm öğretmenlerin 21. yy becerilerine sahip olması, öğrencilerine de çağın gerektirdiği becerileri kazandırmaları gerekmektedir. Bu nedenle tezin uygulama çalışması sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirilmiştir. En çok tercih edilen meslekler araştırmasında öğretmenlik mesleği 133 meslek içinde 4. sıradadır (Karakoyunlu, 2024: 1681). Eğitim sisteminin ana unsuru öğretmenlerdir (Bozdoğan vd., 2007: 84). Özellikle sınıf öğretmenleri toplumun her yeni bireyi ile doğrudan temas ederek onların hayata katılmalarını sağlayan temel akademik becerileri kazandırmaktadır. Dürüst, adil, çalışkan, disiplinli davranışlarıyla öğrencilerine örnek rol model olan sınıf öğretmenleri kendilerini çok yönlü geliştirmelidir.

Öğrencilere 21. yy becerilerinin öğretilmesi ihtiyacı da sürekli artmaktadır. Öğrencilerin bugünkü şartlarla birlikte gelecekteki gelişimlerini de dikkate alan kabiliyet gereksinimlerini 21. yy becerileri karşılamaktadır. İlkokul düzeyinde verilen 21.yy becerileri eğitimi öğrenciler için en uygun zemindir. Böylece öğrencilerin hayatları boyunca, topluma faydalı, doğaya duyarlı, insan haklarına saygılı iyi bir vatandaş olmaları gerçekleşecektir. Hayata hazır olma durumu, hem öğrencilerin hem de sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerilerini bilmelerini ve kullanmalarını gerektirmektedir. 21.yy yeterlilikleri, öğretmenlere eğitim faaliyetlerinde rehberlik yaparken öğrencilerin de öğrenme performanslarını artırmakta, yeteneklerini geliştirerek hayatlarına değer katmaktadır (Hamalı vd., 2020: 94; Aktaş, 2022: 189; Ceylan ve Güneş, 2023: 100).

Tutum kavramı; çevredeki bir uyarıcı (olay, nesne, durum ya da kişi) karşısında bireyin deneyim ve bilgisine dayalı olarak düşünce, davranış, duygularında olumlu ya da olumsuz yönde gösterdiği tepkidir (Üstüner, 2006: 111; Bulut, 2009: 16; İnceoğlu, 2011: 22; Eren vd., 2014: 360; Şentürk, 2015: 12; Kahramanoğlu vd., 2018: 1674; Yaylak, 2019: 26; Ramdas vd., 2025: 2). Tutumlar, önce zihinde değerlendirildiğinden her zaman duygu ve davranışa dönüşmez. Fakat eğilim ve tercih olarak tutum kişinin performansını etkilemektedir (Tezcan ve Genç: 2015: 254). Öğretmenlik tutumları denildiğinde öğretmenin eylemlerini yönlendiren psikolojik yapısı anlaşılır (Ramdas vd., 2025: 2). Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarının önemi rol ve görevleri yerine getirmesinde, meslek performans başarısı ile iş doyumunda (Terzi ve Tezci, 2007: 596; Durmuşoğlu vd., 2009: 77; Bulut, 2009: 16), mesleğe saygı duyma ve bağlı olmayı içeren motivasyonunda (Göloğlu Demir ve Gelişli, 2018: 496), mesleğin toplum için önemli olduğuna inanması dolayısıyla kendini sürekli yenilemesinde (Kocaarslan, 2014: 47; Barış Pekmezci ve Dağdeviren Ertaş, 2024: 3), etkili iletişimde, yenilikleri öğrenme ortamına aktarabilmesinde (Eren vd., 2014: 360) ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum sahibi olmaları durumunda ortaya çıkacak başlıca faydalar olarak (Şahin, 2010: 5196; Yaylak, 2019: 26); özveriyle sürekli çalışır, sorumluluklarını yerine getirir (Gökbulut, 2020: 131). İşine değer verir, mesleğine bağlıdır, görevini severek daha verimli yapar. Bu durum iş tatmini sağlar. Mesleğe yönelik olumlu tutumlar sınıf atmosferine yansır (Şahin, 2010: 5196; Yaylak, 2019: 26). Öğrencilerini 21.yya uygun niteliklerle yetiştirir. Öğrenmeyi kolaylaştırır ve yüksek başarı seviyelerini gerçekleştirir (Boyle vd., 2023: 2). Çevre ile etkili iletişim sağlar ve tükenmişlik duygusuna kapılmaz (Yaşar ve Kara, 2024: 1201). Özverili davranır, öğrencilerin en iyi niteliklerle yetişmesinde gayret gösterir (Şentürk, 2015: 17; Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020: 274). Sınıf performansını şekillendirir ve öğrencilerinin ihtiyaçları doğrultusunda öğrenme ortamını düzenler. Öğrencilerin kişiliğini rol model olarak etkiler (Şahin, 2010: 5196; Kahramanoğlu vd., 2018: 1674; Akyürek, 2020: 525; Barış Pekmezci ve Dağdeviren Ertaş, 2024: 3). Diğer taraftan öğretmenlik mesleğine karşı olumsuz tutumlar da söz konusu olabilmektedir. Olumsuz tutumlar olarak; mesleğe ilgi duymamak, çocukları sevmemek, eğitim ve öğretimi önemsiz görmek, kendini geliştirmemek, heyecanlı ve istekli olmamak vb. davranışlarla ifade edilmektedir (Piji Küçük, 2012: 152). Öğretmenlik mesleğinde başarılı olabilmek için mesleğe

yönelik olumlu tutumlara sahip olmak gerekir (Rimm-Kaufman ve Sawyer, 2004: 322; Eren vd., 2014: 360).

Literatür gözden geçirildiğinde, Yılmaz (2021) okul müdürlerinin, Demir Çavuş (2021) ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin, Selcen Çınar (2019) ortaokul öğretmenlerinin, Doğan (2020) lise öğretmenlerinin, Demirel (2022) lise matematik öğretmenlerinin ve Erbek (2021) aday öğretmenlerin 21. yy beceri düzeyleri öz yeterlilik algılarını incelemişlerdir. Kum Toptimur (2021), ilk ve ortaokul okul yöneticilerinin 21. yy becerileri ile öğretim liderliği davranışları, Özer (2021), sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri ile dijital okuryazarlık düzeyleri, Bulut (2022), sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ile öğretme motivasyonu düzeyi ve Akar Elekoğlu (2022) ortaokul öğretmenlerinin 21.yy becerileri ile bireysel kariyer yönetimi algıları arasındaki ilişkileri araştırmışlardır. Ekşioğlu (2021) çalışmasında fen bilimleri ve sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerilerini fen bilimleri dersine entegre edebilme yeterliklerini, Korkmaz (2022) okul yöneticilerinin 21. yy becerilerini nasıl artırabileceklerini incelemişlerdir. Yine 21.yy becerilerinin alt boyutlarını oluşturan öğrenme ve yenilik becerileri, hayat ve kariyer becerileri, bilgi medya ve teknoloji becerilerinin kullanımına yönelik, Gömleksiz vd. (2019), Erten (2019) ve Atlar vd. (2025) tarafından öğretmen adaylarının, Demir vd. (2020) tarafından okul yöneticilerinin, Akar Elekoğlu vd. (2023) tarafından ortaokul öğretmenlerinin algı düzeyleri ortaya konulmuştur. Diğer taraftan Erdamar Koç ve Demircioğlu (2009) Aile Ekonomisi ve Beslenme öğretmenleri ile öğretmen adaylarının, Piji Küçük (2012) müzik öğretmenlerinin, Arslan (2013) Türkçe öğretmen adaylarının ve Türkçe öğretmenlerinin, Doğan (2013) sınıf öğretmenlerinin, Kocaarslan (2014) öğretmen adaylarının, Göloğlu Demir ve Gelişli (2018) ile Dokumacı Sütçü ve Oral (2021) öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelemişlerdir.

Görüldüğü üzere literatürde çeşitli branşlardan öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının sadece 21.yy. becerileri algı düzeyi, 21.yy becerilerinin alt boyutlarının kullanım düzeyleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin ve aday öğretmenlerin mesleğe yönelik tutum boyutu kendi içinde inceleme konusu yapılmıştır. Yalnızca bu araştırmaya özgü olarak sınıf öğretmenlerinin hem 21. yy becerilerinin hem de bu becerilerin alt boyutlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki etkisi bir arada incelenmiş ve literatüre katkı sağlanmıştır. Diğer

Çalışmaların uygulama odağı farklı branşlardaki öğretmenler olurken bu araştırmanın hedef kitlesi ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleridir.

1.1. Problem Cümlesi

Çalışmada cevabı araştırılan problem cümlesini “Sınıf ğretmenlerinin sahip oldukları 21.yy becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkisi var mıdır?” oluşturmaktadır.

Problem cümlesinden hareketle şu hipotezler test edilecektir:

H1: Sınıf ğretmenlerinin 21.yy becerileri ile mesleğe yönelik tutumları pozitif yönde anlamlı olarak ilişkilidir.

H2: Sınıf ğretmenlerinin 21.yy becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.

H2a: Sınıf ğretmenlerinin öğrenme ve yenilik becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.

H2b: Sınıf ğretmenlerinin hayat ve kariyer becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.

H2c: Sınıf ğretmenlerinin bilgi medya ve teknoloji okuryazarlık becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.

1.2. Araştırmanın Amacı

21.yy becerileri öğrenme ve yenilik becerileri, hayat ve kariyer becerileri ve bilgi medya teknoloji becerileri olmak üzere üç alt boyuta sahiptir. Söz konusu 21. yy becerilerinin ve alt boyutlarının hem birlikte hem de her bir boyutun kendisinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlara etkisinin olup olmadığının incelenmesi bu araştırmanın amacını meydana getirmektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

İçinde yaşanan 21.yyda kullanılan teknolojiler hızla değişirken, yaşanan problemler de sürekli değişmektedir. Teknolojik değişime uyum sağlamanın ve sorunlara çözüm getirmenin yolu 21. yy becerilerinin bilinmesini gerektirmektedir. 21. yy becerileri bireylerin gereksinimlerini karşılamakta ve hayatı kolaylaştırmaktadır (Anagün vd., 2016: 161; Çınar, 2019: 6; Akar Elekoğlu, 2022: 9). 21.yy becerilerini öncelikle öğrenecek ve öğretecek olan sınıf öğretmenleridir. MEB tarafından öğretmenlerin 21.yy becerilerine sahip olmaları ve öğrencilerini de 21. yy becerileriyle donanımlı yetiştirmeleri istenmektedir. Değişmeyen tek şeyin değişim olduğu 21.yyda öğretmenlerin kendini yenileyebilmesi ve sonrasında öğrencilerini de değişen şartlara göre yetiştirebilmeleri 21. yy becerileriyle mümkündür. İçinde yaşanan 21. yüzyıldır ve topluma hizmet edilecek zaman yine 21.yy olacaktır.

Öğrencilere 21.yy becerileri kapsamında kazandırılması gereken problem çözme, eleştirel düşünme, girişimcilik, öğrenmeyi öğrenme, iletişim, işbirliği, liderlik, sorumluluk alma, bilgiye erişim ve bilgiyi kullanma becerileri ilkokul düzeyinden itibaren eğitim basamaklarında verilmelidir (Çiftçi vd., 2021: 725). Dolayısıyla 21.yy becerileri öğrencilerin hayatları boyunca ihtiyaç duyacakları vazgeçilmez becerilerdir.

Diğer taraftan öğretmenler, öğretmenlik mesleğinde başarılı olabilmek için mesleğe yönelik olumlu tutum sahibi olmalıdırlar (Rimm-Kaufman ve Sawyer, 2004: 322; Eren vd., 2014: 360). Tutumlar, bireyin performansını etkilemektedir (Tezcan ve Genç, 2015: 254). Mesleğe yönelik olumlu tutum sahibi öğretmenler, kendilerinden bekleneni yerine getirecekler ve öğrencilerine 21. yy becerilerini en iyi şekilde kazandıracaklardır.

Bu araştırmada öğretmenlerin sahip oldukları 21. yy becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki rolü incelenmiştir. Ayrıca daha önce yapılan çalışmalarda (Piji Küçük, 2012; Doğan, 2013; Göloğlu Demir ve Gelişli, 2018; Selcen Çınar, 2019; Gömleksiz vd., 2019; Özer, 2021; Kum Toptimur, 2021; Demirel, 2022; Bulut, 2022; Akar Elekoğlu vd., 2023) olduğu gibi bu çalışmada da yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi ve mesleki kıdem değişkenlerinin hem 21.yy becerilerine hem de öğretmenlik tutumlarına etkisi incelenmiştir.

Söz konusu değişkenlerin anılan araştırmalarda işaret edilen sonuçlarıyla benzer şekilde bu araştırmada da fark oluşturmadığı tespit edilmiştir.

1.4. Varsayımlar

Araştırma amacı doğrultusunda “21.yy Becerileri Ölçeği” ve “Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği” dolduranlar ifadeleri objektif bir şekilde değerlendirmişlerdir. Örneklem evreni temsil etmektedir. Yararlanılan anket ölçekleri başka çalışmalarda (Gömleksiz vd., 2019; Yılmaz, 2021; Akar Elekoğlu vd., 2023; Atlar vd., 2025) kullanıldığı için ölçülmek istenilen özellikleri tutarlı ve güvenilir ölçtüğü varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sınırlılıklarından ilkinin nitel araştırma yöntemlerinin kullanılmaması oluşturmaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri katılımcıların doldurdukları anket formundan sağlanmıştır. İkinci sınırlılık araştırma evrenini oluşturan Bartın ili ve örneklem sayısı ile ilgilidir. Araştırma 2024-2025 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Bartın merkezde bulunan 16 ilkokulda görev yapan toplam 292 sınıf öğretmeni ile sınırlıdır. Söz konusu ilkokul ve sınıf öğretmeni sayıları Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğü internet sitesinden temin edilmiştir (URL-1 (2025)). Bu çalışmanın sınırlılıklarından bir diğerini de özdeğerlendirme oluşturmuştur. Becerileri ölçerken özdeğerlendirme yetersiz kalmaktadır. Katılımcılar kendilerini değerlendirirken sahip oldukları beceri düzeylerini olduğundan daha yüksek yansıtabilmektedir (Aktaş, 2022: 199).

1.6. Tanımlar

Eğitim: Eğitim denildiğinde kişinin zihin, beden, duygu, davranış ve yeteneklerinin istenilen doğrultuda geliştirilmesidir (Aydın ve Sağlam, 2012: 258).

Yetenek: İstenilen durumu zihinsel ya da fiziksel olarak yerine getirebilmektir (Sang vd., 2018: 308).

Yeterlilik: Bir görevin başarıyla gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan bilgi, kabiliyet ve yetenekleri kullanma becerisidir (Demirel, 2022: 9). Burda yeterlilik ve beceri terimleri birbirinin yerine geçebilmektedir (Şahin, 2023: 31).

21. Yüzyıl Yeterlilikleri: 21. yüzyılda bireylerin başarılı olması, değişime uyum sağlaması, bilgiyi kullanması, teknolojiye adaptasyonu için ihtiyaç duyulan becerilerdir (Aktaş, 2022: 187).

Beceri: Bir görevi ya da bir işi yerine getirmektir. Eğitim veya tecrübe ile kazanılan bilginin problemin çözümünde kullanılması yeterliliğidir (Düzgüner vd., 2022: 180).

21. Yüzyıl Becerileri: Teknolojik araçları kullanabilme, bilgi, medya, dijital okuryazarlıklarıdır. 21. yy becerilerine sahip bireyler etkili iletişim kurar. Eleştirel ve inovatif düşünür. Sorun çözen, araştırmacı, sorgulayan, ekip çalışmasına yatkın, dijital teknoloji okuryazarlığına sahip, bilgiyi yöneten, çevresine faydalı olma bilinciyle hareket eden, lider ve girişimci, sorumluluk sahibi, farklı kültürlerle bir arada yaşayabilen, milli ve evrensel değerleri özümsemiş bireylerdir (Güllü ve Akçay, 2022: 2).

Tutum: İnsanların olaylar ya da kişiler karşısında olumlu ya da olumsuz yönde gösterdiği tepkilere tutum denir (Üstüner, 2006: 111).

2. LİTERATÜR ÖZETİ

Bu bölümde ilk olarak 21. yy becerilerinin kapsam içeriği ortaya konulmuştur. Öğrenci odaklı eğitime istinaden dünya çapında 21. yy becerilerinin önemi giderek artmaktadır. Öğrencilerin iş ve sosyal hayatlarında başarılı olmalarını sağlayan 21. yy becerilerinin sabit bir içeriği yoktur. 21. yy becerilerinin teorik çerçevesi P21 Çerçevesi içinde açıklandıktan sonra öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları incelenecektir.

2.1. P21 Çerçevesi'nde 21. Yüzyıl Becerileri

Ohio Eğitim Departmanı tarafından 2002 yılında 21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı (The Partnership for 21st Century Learning), kısaca “P21 Çerçevesi” kurulmuştur. Öğretmenler, eğitim uzmanları ve iş dünyasından olmak üzere 5 milyondan fazla üyeyi temsil etmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) 21 eyalette uygulanan stratejik eğitim projesidir (Gelen, 2017: 18). 21 yüzyılın ihtiyaçlarına K12 eğitimini merkeze alarak cevap vermektedir. Bu yüzden sadece ABD'de değil dünyanın farklı ülkelerinde de örnek alınmakta ve eğitim sistemlerinde uygulanmaktadır (Anagün, 2018; Aktaş, 2022: 187). MEB ders müfredatında ele alınan 21.yy becerileri, P21 çerçevesine benzetilmektedir (Anagün vd., 2016: 165; Gökbulut, 2020: 127). 21. yy Öğrenme Ortaklığı'nın hedefi, teknolojinin eğitime yansıtılması, ihtiyaç duyulan yeteneklerin kazandırılması suretiyle tüm öğrencileri hayata hazırlamak, 21. yyda iyi bir birey olmalarını sağlamaktır. İlk adımda öğrencilerin sahip olmaları gereken beceriler tespit edilmiştir (P21, 2015: 1; Anagün, 2018: 826; Toro, 2019: 9; Arslan, 2020: 556). P21'e göre her öğrenci dijital teknolojileri kullanarak bilgiye erişebilmeli, sürekli öğrenmeli, eleştirel düşünebilmeli, problemleri çözmeli, iyi bir iletişim ve etkili işbirlikleri gerçekleştirebilmelidir (P21, 2015: 2). Bir eğitim sistemi, P21 Çerçevesi kapsamında 21. yy öğrenme becerileri üzerine kurulduğunda; öğrencilerin öğrenme sürecine daha yoğun bir şekilde katılımı mümkün olacaktır.

P21 Çerçevesi, öğrencilerin kariyerleri boyunca başarılı olması için ihtiyaç duyacakları temel yeterlilikleri üç gruba ayırmıştır. Bu üç grup yeterlilik içinde farklı beceri türleri sıralanmıştır (P21, 2007, 2019; Uyar ve Çiçek, 2021; Coşkun, 2022: 34; Hızıroğlu ve Zengin, 2024: 273). İlk boyutu öğrenme ve yenilik becerileri (yenilikçilik, problem çözme, eleştirel düşünme, iletişim ve işbirliği becerileri), ikinci boyutu hayat ve kariyer becerileri (değişime uyum becerisi, verimlilik ve sorumluluk becerisi, liderlik, girişimcilik, sosyal ve kültürler arası beceriler), son boyutu bilgi medya ve teknoloji okuryazarlık becerileri oluşturmaktadır (bakınız Tablo 2.1.). İşaret edilen tüm bileşenler, 21. yüzyılın öğretim ve öğrenme sürecinde tamamen birbirine bağlı olarak çalışmaktadır (Gelen, 2017: 19). Sosyal ve mesleki hayatta daha başarılı olabilmek için söz konusu becerilerin edinilmesi gerekir. Öğretmenler de bu becerilere sahip olmalı ve kullanmalıdır (Anagün vd., 2016: 164).

Tablo 2.1.: P21’e göre 21. yüzyıl becerileri sınıflandırması

21.Yüzyıl Beceri Boyutları	İçerik
Öğrenme ve Yenilik Becerileri	Yenilikçilik becerisi Problem çözme becerisi Eleştirel düşünme becerisi İletişim ve işbirliği becerileri
Hayat ve Kariyer Becerileri	Değişime uyum becerisi Verimlilik ve sorumluluk Liderlik ve girişimcilik becerileri Sosyal ve kültürler arası beceriler
Bilgi, Medya ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri	Bilgi okuryazarlığı Medya okuryazarlığı Teknoloji okuryazarlığı

Kaynak: Hızıroğlu ve Zengin, 2024: 274

2.1.1 Öğrenme ve Yenilik Becerileri

21. yy çalışma hayatının giderek kompleks hale gelmesiyle bireylerin ortama uyumunu sağlayan anahtar becerilerdir. Bu yeterlilikler bireylerin hayat boyu sürekli öğrenmesini teşvik eder. Yeni fırsatları keşfetmeyi ve bireysel yeteneklerini aralıksız geliştirmeyi kapsar (Laar vd., 2017: 583). Yeniliklere ve değişen teknolojilere hayat boyu öğrenerek uyum sağlanır. Her insan yaşadığı sürece kendini geliştirmeli (Doğan, 2020: 9) ve bilgiye aç olmalıdır (Akaltan, 2019: 25). Öğrenme sürecini sadece okullarla sınırlı olmadan her yerde sürdürmelidir. Başarılı olmak için daha fazla öğrenmek, sürekli değişimi ve gelişimi istemek (Griffin vd., 2012: 43; Kuloğlu, 2022: 624), çağın koşullarına uygun iletişim becerilerine sahip olmak gerekmektedir. Yeni fikirler ortaya koyma, eleştirel düşünme, teknolojik cihazları kullanma, sorunları çözme, sorumluluk alma, iletişim ve işbirliği, yenilik yapma pratikleri ilkokuldan itibaren kazandırılmalıdır. Sınıf öğretmenleri, öğrencilerin söz konusu becerileri kazanmasını teşvik etmelidir (Larson ve Miller, 2011: 122). Bireyler, sahip oldukları bilgilerden özgün fikirler ve çözüm önerileri sunabilmelidir (Eker ve Kurum, 2021: 1213). Yaşanan başarısızlıklar öğrenme fırsatı olarak görülmelidir (P21, 2015: 7; Toro, 2019: 16). Bu yeterlilik kategorisinde yeni fikir geliştirme ve yenilik yapma becerileri, problem çözme becerisi, eleştirel (kritik) düşünme becerisi, iletişim ve işbirliği becerileri öne çıkmaktadır.

2.1.1.1 Yenilikçilik Becerisi

Bu kavramın içinde sorunları yeni fikirlerle çözme, yenilikleri farklı alanlara uygulama ve olaylar arasında yeni ilişkiler kurma anlaşılır (Laar vd., 2017: 583; Yalçın, 2018: 186; Sang vd., 2018: 308; Demirel, 2022: 18). Yeni fikirler ürün ve hizmete dönüştürülür, bilinenler yeni bir şekilde sentezlenir, sorunlara özgün çözüm uygulamaları geliştirilir (Mugot ve Sumbalan, 2019: 24). Eğitimde yenilik yapma kavramı özgür düşünen, yeniliklere açık, araştıran öğrencilerin yetiştirilmesini (Özer, 2021: 8), öğretme ve öğrenmeye yönelik yeni yaklaşımlar geliştirme yeteneğini içerir (Urbani vd., 2017: 30).

Öğrencilere her alanda öğrenme arzusu kazandırılmalıdır. Böylece bilgili, becerili, yetenekli, düşünen, araştıran öğrencilerden yeni fikirler ortaya çıkacaktır. Öğrencilerin sürekli öğrenmeleri ve yeni fikir geliştirmeleri teşvik edilmelidir. Yenilikçi fikirler için açık ve sürekli iletişim olmalı, farklı düşüncelere sahip grup üyeleri birlikte çalışmalıdır.

2.1.1.2 Problem Çözme Becerisi

Problem denildiğinde kişiyi fiziki ya da zihinsel olarak rahatsız eden zorluklardır (Özer, 2021: 9). Karşılaşılan zorlukların aşılması ve hedefin gerçekleşmesi için bilginin uygulanmasına problem çözme becerisi denir (Türel vd., 2023: 18). Sürekli değişen dinamik çevre şartları kendi içinde yeni problemleri barındırdığından problem çözme becerisi çok daha önemli hale gelmiştir (Özer, 2021: 9). Her birey, toplumsal sorunlara karşı duyarlı bir vatandaş olarak problemlere çözüm geliştirebilmeli ve daha iyi çözümler bulmalıdır. Problemi başarılı bir şekilde çözerken ilk yapılması gereken problemi farklı açılardan tanımlamaktır. İkinci adımda farklı çözüm yöntemleri değerlendirilmeli ve en iyi çözüme karar verilmelidir (P21, 2015: 7).

2.1.1.3 Eleştirel (Kritik) Düşünme Becerisi

Soruna farklı çözüm fikirleri geliştirerek isabetli karar verilmesine eleştirel düşünme denir (Anagün vd., 2016: 186; Çelik, 2019: 17). Eleştirel düşünme sürecinde bilgi olduğu gibi kabul edilmez. Bilginin kullanımı sorgulanır. Sistem ile parçaları ve aralarındaki ilişkiler analiz edilir. Genel sebep-sonuç ilişkileri yorumlanır. Sonuçta ne yapılacağı konusunda bir yargıya varılır (Lamb vd., 2017: 19). 21. yy insanının temel niteliklerinden biri sorular sormak, analiz etmek, kanıt üretmek, akıl yürütmek, cevaba yönelik farklı bakış açıları geliştirmektir. Farklı düşünceler tarafsız biçimde değerlendirilir (Türel vd., 2023: 18). Gerçekler, fikirler, bilgiler ve kavramlar birbirine bağlanır (Laar vd., 2017: 583). Eleştirel düşünme becerisi eğitimlerle elde edilir. Uygulanacak öğretim planları üzerinde düşünmek, bunları öğretmek, mevcut programlara entegre etmek ve geliştirmek eleştirel düşünme becerisi içinde yerine getirilecek faaliyetlerdir. 21. yy öğrenme çerçevesi problem çözme ve eleştirel düşünme temellidir (Uçak, 2022: 67).

2.1.1.4 İletişim Becerisi

İletişim denildiğinde bilgileri, fikirleri, duyguları, ihtiyaçları, tutumları, niyetleri, düşünce ve değerleri içeren mesajların başkalarına sözlü ya da yazılı aktarılması (Laar vd., 2017: 583; Yalçın, 2018: 186), bireylerin ikna edilmesi, motivasyonlarının sağlanması gibi amaçlarla paylaşılmasıdır (Toro, 2019: 17; Mugot ve Sumbalan, 2019: 24). İletişim becerisi içinde bireyin farklı ortamlarda kendini ifade etmesi, başkalarını dinlemesi, geri bildirimde bulunması söz konusudur. Öğrencilerin okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini başarılı bir şekilde geliştirmesine rehberlik edilmeli (Eryılmaz ve Ulusoy, 2015; Urbani vd., 2017: 30), yaptıkları sunumlarda teknolojiyi kullanmaları sağlanmalıdır (Akalin, 2019: 25). İletişim becerisine bugün her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulduğundan 21. yüzyılın temel becerileri arasındadır (Demirel, 2022: 20). İletişim becerisi bireylerin eğitim ve öğretim faaliyetlerinde, etkili kararlar almasında (Akar Elekoğlu ve Demirdağ, 2020: 105), kişisel ve sosyal gelişimlerinde, farklı kültürlerle diyalogunda önemli rol oynar. Bu kapsamda hem anadil hem de yabancı diller, bireyin etkili iletişim kurma becerisini desteklemektedir (Türel vd., 2023: 17).

2.1.1.5 İşbirliği Becerisi

Ortak hedefleri gerçekleştirmek ya da bir sorunu çözmek için farklı kişilerle bir grup içinde çalışmak, bilgileri ve fikirleri paylaşmak, anlaşarak karar almaya yönelik genel tutumlar işbirliği becerisini ifade eder (Türel vd., 2023: 17). İşbirliğinde amaç, planları ve çabaları üretken bir şekilde düzenlemek (Akaltan, 2019: 25), etkili bir güç birliği yapmak (Toro, 2019: 16), grup içinde birlikte öğrenmek (Sang vd., 2018: 308), hedefleri ve rolleri üyelerle birlikte gerçekleştirmektir. Söz konusu beceri 21. yüzyılın edinilmesi gereken kritik bir becerisi olarak kabul edilmektedir (Valtonen vd. 2021: 2).

2.1.2 Hayat ve Kariyer Becerileri

Bireyin ulaşmak istediği meslek hedeflerini belirlemeyi, dinamik ve çok değişken hayatta üstlenilen rolleri yerine getirmeyi sağlayan, eleştiriye açık, farklılıklara saygılı, bağımsız çalışma motivasyonuna sahip, zamanını verimli kullanmayı, özgün projeler üretmeyi kolaylaştıran becerilerdir. Mesleki başarı için sürekli yeni becerileri öğrenmek, çevreye katkı sağlamak, etik davranışlar göstermek, liderlik, hesap verme sorumluluğu, kişisel gelişim gibi durumları içermektedir (P21, 2015: 9). Söz konusu yeterlilikler içinde yer alan beceriler olarak değişime uyum becerisi, verimlilik ve sorumluluk becerileri, liderlik ve girişimcilik becerileri, yabancı dil becerisi vardır.

2.1.2.1 Değişime Uyum Becerisi

Bireylerin dinamik ve belirsiz çevre içinde verimli bir şekilde çalışabilmesi, hedeflerini başarması, farklı görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi, yeteneklerini geliştirmesi, değişen rol davranışlarına çok kolay adapte olması ve çeşitli iletişim araçlarını kullanabilmesi durumuna değişime uyum becerisi denir (Altun, 2025: 36-37). Bu beceri, meslektaşlarıyla birlikte uyumlu çalışmayı ve farklılıklara saygı göstermeyi içerir. Başarısızlık ve eleştiriler olumlu karşılanmalıdır (Yalçın, 2018: 187). Farklı görüş ve düşünceleri dikkate almak, yeni fikirlere açık olmak ve değişik kültürlerde yetişmiş bireylerle uyumlu yaşamak gerekir (Demirel, 2022: 23). Farklı fikir ve düşüncelere sahip, değişime uyum ve adaptasyon yeteneği olan bireyler hayatta daha başarılı olmaktadır.

2.1.2.2 Verimlilik ve Sorumluluk Becerileri

Verimlilik ve sorumluluk, birbirini tamamlayan becerilerdir (P21, 2015). Hedefler doğrultusunda yeni projelerin ortaya konulması, projelerin yürütülmesi ve proje sonuçlarının paylaşılmasına verimlilik denilmektedir (Demirel, 2022: 24). Verimli olmak için hedefler ortaya konulmalı, planlı ve programlı çalışılmalı, zaman yönetilmeli, karşılaşılan güçlüklerin üstesinden gelinmelidir. Kendi davranışlarından kaynaklanan bir olayın sonuçlarını üstlenmeye sorumluluk adı verilir (Demirel, 2022: 23). Bireyin niyetini belirleyip eyleme

dönüştürmesi ve bu eyleminin sonuçlarından kendini sorumlu tutmasıdır. Hedeflere ulaşmak üzere kendisine kaynak tahsis edilen birey, yerine getirdiği projelerden sorumlu olacak, yetkililere yaptıklarını sunarak hesap verecektir. Adil, demokratik ve üretken toplumlarda şeffaf işleyiş için etiğe uygun davranma sorumluluğu çok önemlidir (Yalçın, 2018: 187; Doğan, 2020: 10).

2.1.2.3 Liderlik Becerisi

Hedefleri gerçekleştirmek amacıyla örnek davranışlar sergileyerek üyeleri yönlendiren, kişisel gelişime önem veren, ihtiyaç duyulan kaynakları tahsis eden, cesaret veren, problemleri çözen sorumluluk ve vizyon sahibi kişiye lider denir (Doğu, 2022: 22). İnsanlara rehberlik yaparak onları etkileme yeteneğine liderlik adı verilir. 21. yüzyılın iş hayatında projeleri hayata geçirmek, takım lideri olmak, grup üyelerini yönetmek, mevcut kaynakları kullanarak istenilen başarıya ulaşmak liderlik becerileridir (Akaltan, 2019: 26; Özer, 2021: 12). Bu beceri sayesinde kişiler kendi aralarındaki problemleri çözecek ve etik davranışlar göstereceklerdir. Her öğretmen liderlik becerilerine sahip olmalı ve öğrencilerine liderlik vasfı kazandırmalıdır.

2.1.2.4 Girişimcilik Becerisi

Girişimcilik becerisi ile bir faaliyette veya projede görev alma, iş fırsatlarından yararlanabilme, yenilikçi çözümler geliştirebilme ve bağımsız çalışabilme süreci ifade edilir (Tosun, 2024: 13). Girişimci insan ilişkilerinde uyumludur. En önemli özelliği belirsizlik ortamında yenilikler yapar ve uygular. Risk alır ve doğru kararlar verir (Doğan, 2020: 9). Toplumsal ilişkilerde uyumlu davranır. Yapacağı faaliyetleri planlar ve zamanını yönetir. Herkes girişimcilik becerisine sahip olmalıdır.

2.1.2.5 Sosyal ve Kültürel Beceriler

Başkalarıyla kültürel ve sosyal etkileşimde farklılıklara saygılı olma, kültürel ve sosyal farklılıklardan yararlanma ve herkese uyumlu davranma becerisidir (Kızılgül, 2023: 26). Farklı kültür ve sosyal normlara sahip bireylerle farklı bakış açıları geliştirilir. Bireylerin farklı

gruplardan gelen ekip arkadaşlarıyla uyumlu çalışabilmesi ve onlarla etkili bir iletişim kurabilmesi sosyal ve kültürel becerilere işaret eder (Akar Elekoğlu, 2022: 21).

2.1.2.6 Yabancı Dil Becerisi

Bir dil bir insandır. Ülkeler arasında mal ve hizmet hareketlerinin serbest dolaşımını ifade eden küreselleşme nedeniyle yabancı dil bilenlere ihtiyaç artmaktadır. 21.yüzyılın nitelikli bireyleri için sadece İngilizce değil ikinci hatta üçüncü yabancı dil bilmek önemlidir. 2000 yılında başlayan ve 2100 yılında bitecek olan 21. yüzyıl boyunca Arapça, Rusça, Çince, Malayca, Japonca gibi dilleri öğrenmek üzere öğrencilere yabancı dil becerisi kazandırılmalıdır.

2.1.3 Bilgi Medya ve Teknoloji Becerileri

Bilgi teknoloji ve medyanın kullanımını gerçekleştiren becerilerdir. Farklı teknolojik araçlarla çok çeşitli kaynaklardan bilgi araştırılır ve problemlerin çözümünde kullanılır. Bugün yeni teknolojilerle sürekli değişen çevre içinde doğruyu ve yanlış ayırt edebilmek için ihtiyaç duyulan önemli becerilerden biri de okuryazarlıktır. Okuryazarlık denildiğinde basılı bilgileri anlayıp kullanma, belirli bir konuda bilgili olmaktır (OECD, 2000: x; Türel vd., 2023: 21). Öğrenmenin ön koşulu olan okuryazarlık sayesinde ihtiyaç duyulan bilgi seçilir ve kullanılır.

21. Yüzyıl dünyası bilgi, medya ve teknoloji ağırlıklı olduğundan (Toro, 2019: 17) bilgi medya ve teknolojiyi kullanma becerisine sahip olunmalıdır. Bir yandan teknoloji hızla değişirken diğer taraftan bilgiye açık erişim gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bilgi medya ve teknolojik araçlara erişim, bunların hem öğrenciler hem de öğretmenler tarafından kullanımı, ders eğitim programlarının teknolojiyle desteklenmesi ihtiyacı, bilgi medya ve teknoloji okuryazarlık becerisinin önemini artırmıştır (Aslan, 2015: 1442; Urbani vd., 2017: 30; Demir vd., 2020: 95). Bilgi, medya ve teknoloji becerileri bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, teknoloji okuryazarlığı becerilerinden oluşmaktadır.

2.1.3.1 Bilgi Okuryazarlığı Becerisi

Bilgi okuryazarlığı tanım olarak bilgi kaynaklarına erişimin sağlanması, ihtiyaç olan bilginin günlük hayatta yasalara ve etiğe uygun kullanım becerisidir (Eğmir ve Çengelli, 2020: 1047). 21. yy aynı zamanda bilgi çağı şeklinde adlandırılır. Bilginin kaynağı enformasyondur. Enformasyonun oluşumunu sağlayan veridir. Dolayısıyla veri denildiğinde sayıların, harflerin ve sembollerin kombinasyonudur. Verinin alıcı için anlamlı hale dönüştürülmesine enformasyon, enformasyonun kullanılmasına bilgi denir (Akça, 2007: 20-21). Kişinin potansiyelini geliştirmesi için günlük faaliyetlerinde, evinde ve işinde basılı belgeleri okumalıdır. Yeni fikirlerin kaynağı olarak mevcut bilgiyi kullanmalıdır. Ürünlerin içerdiği enformasyon yoğunluğu arttıkça bilgiye gereksinim doğru orantılı olarak artmaktadır. Bu yüzyılda çok çeşitli medya araçları ve teknolojinin her alanda kullanımı öne çıkmıştır. İnternet, sosyal medya ve dijital teknolojiler insanların hayatına günden güne daha fazla girmektedir. Çok çeşitli elektronik veritabanlarından bilgiye açık erişim sağlanmıştır (Çınar, 2019: 23). İçinde yaşanan 21.yy aynı zamanda bilgi yüzyılıdır (Özer, 2023: 10). Bilgi okuryazarı olan birey, öğrenmeyi öğrenmiştir ve bilgiyi önem derecesine göre değerlendirebilir. Bilgiye erişim ve kullanımında etik ve yasal konuları bilir (Ünal ve Furat, 2022: 16).

2.1.3.2 Medya Okuryazarlığı Becerisi

Video, podcast, web 2.0 gibi iletişim araçları vasıtasıyla görsel, işitsel, basılı ve sosyal medya mesajlarına erişim sağlama, kendi bakış açısıyla değerlendirme ve kendi medya iletilerini üretmeye medya okuryazarlığı becerisi denir (Ünal ve Furat, 2022: 17). Bugün artık her insan için televizyon, radyo, gazete, dergi, bilgisayar, internet web sayfaları ve cep telefonu gibi araçlardan birine temas etmeden günü geçirmek mümkün değildir. Genç nesil, sosyal medyaya oldukça yoğun ilgi göstermektedir. Medya bireylerin davranışını, düşüncesini, tutumlarını ve inançlarını olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir. Öğrenciler, ihtiyaç duydukları enformasyonu medya vasıtasıyla sağlamaktadır (Demirel, 2022: 22). Bu nedenle öğretmenler tarafından medya mesajlarıyla ilgili etik konular, kişisel mahremiyet, sorumluluk, verilerin kişisel paylaşımı ve korunmasına yönelik yasal konularda eğitimler verilmelidir.

2.1.3.3 Teknoloji Okuryazarlığı Becerisi

İletişim teknolojilerinde, bilgiye erişim ve bilgiyi yönetme süreçlerinde bilgisayar, tablet, mobil cihazlar gibi farklı teknolojik araçları kullanma becerisini ifade eder (P21, 2015: 3). 21. yüzyılda öğretmenlerin, öğrencilerin ve yöneticilerin dijital teknolojileri özellikle de interneti etkin kullanmaları bir zorunluluktur. Çünkü eğitim teknolojileri olarak akıllı tahta, projeksiyon cihazı ve cep telefonu gibi dijital teknolojilerin kullanım payı giderek artmaktadır. Bugün Word, Excel, PowerPoint gibi büro programları, faks, tarayıcı, fotokopi ve bilgisayar gibi büro teknolojilerini kullanmadan iş yapmak mümkün değildir. Bu durum bireylerin teknolojiyi kullanma becerisine gereksinim duymalarına sebebiyet vermiştir (Çetin Elsıkma, 2025: 2) ve teknoloji okuryazarlığı 21. yüzyılın temel becerilerinden biri olmuştur. Teknolojinin imkânlarından faydalanan birey, çağa ve çevresine kolaylıkla uyum sağlayacaktır (Ünal ve Furat, 2022: 18). Teknoloji derslerinde öğrencilere teknolojiyi kullanma becerisi verilmektedir. Öğrencilerin etik kurallar çerçevesinde yaşayacakları ve çalışacaklarının bilincinde olarak topluma hazırlanmalarını sağlayan 21.yy becerilerinin önemi öğretmenlere (Larson ve Miller, 2011: 123) ve eğitim kurumlarının programlarına bağlıdır (Ünal, 2019: 26).

2.1.3.4 Mobil Öğrenme Becerisi

Bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda yeni davranışlar kazanması ve eski davranışlarını değiştirmesine öğrenme denir. Mobil öğrenme ise öğrenme ihtiyacının her durumda karşılandığı öğrenme ortamlarıdır (Doğan, 2020: 6). Gittikçe karmaşık hale gelen ülke ekonomileri ve çalışma ortamlarına uygun olarak 21. yy becerilerinden birini mobil öğrenme becerisi oluşturmaktadır. Mobil öğrenme sayesinde “eğitim her yerdedir” (Erbek, 2021: 35). Başta üniversiteler olmak üzere eğitim kurumları tarafından verilen öğretim programlarının sayısı gün geçtikçe çeşitlenmektedir. Öğrenme ortamları da bu çeşitliliği desteklemekte ve sonuçta eğitime yönelik ilgi her geçen gün artmaktadır. İnternet üzerinden erişimin sağlandığı açık öğretim fakültesi programları giderek artmaktadır. Online canlı ders sınıflarıyla dersler kesintisiz yapılabilir. Youtube üzerinde çok çeşitli derslere ait oldukça zengin içeriğe sahip yardımcı çalışma materyalleri mevcuttur. Microsoft Teams ve Zoom.us ile canlı toplantı imkânları hem ülke içinde hem de kıtalar arasında her zaman yapılabilir. Söz konusu

uygulamalar sayesinde eğitimde zaman-mekân gereksinimleri ve yüzyüze eğitim zorunluluğu ortadan kalkmıştır. Her birey, kendi öğrenim sürecini istediği uzmanlık alanına göre yönetebilmektedir. Kişisel gelişimini hayat boyu kesintisiz olarak her yerde ve her zaman sağlayabilmektedir. Mobil öğrenme (m-öğrenme) uygulamaları 21.yy eğitiminde etkili bir öğrenme modeli olarak öne çıkan becerilerden birini oluşturmaktadır.

2.2. Öğretmenlik Mesleğinde Tutumlar

Öğretmen kimdir denildiğinde mesleki, kültürel, pedagojik alan bilgisi ve becerilerine sahip, belirli amaçlar doğrultusunda bireylerin eğitim öğretim sürecinin gerçekleştirilmesinden sorumlu kişidir (Gürültü vd., 2018: 546; Elekoğlu, 2022: 9). Öğretmenin yaptığı iş aynı zamanda onun mesleğidir. İnsanların hayatları boyunca sürdürdükleri düzenli ve kurallı faaliyetler bütününe meslek denir (Aydın ve Sağlam, 2012: 258). Öğretmenlik mesleği ise öğrencilerin öğrenme sürecinin gerçekleştirilmesinde yapılan etkinlikleri kapsayan meslek olarak tanımlanır (Tezcan ve Genç, 2015: 254). Öğretmenlik mesleği için üniversitelerin lisans bölümlerinden mezun olmak ve pedagojik formasyon sertifikası almak gereklidir. Öğretmenlik mesleğinde tutumlar meslek performansını etkilemektedir. Tutumlar aynı anda duygu, düşünce ve davranış bileşenlerinden de etkilenmektedir. Tutumun başlıca kaynaklarını anne ve babadan edindiği aile etkisi, arkadaşlarından ve öğretmenlerinden oluşan çevre etkisi, sahip olduğu bilgi, inanç ve yaşadığı tecrübeler meydana getirmektedir (Arslan, 2013: 72; Şentürk, 2015: 14; Kahramanoğlu vd., 2018: 1674). Öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının önemi rol ve görevleri yerine getirmesinde, meslek performansı başarıları ile iş doyumunda (Durmuşoğlu vd., 2009: 77), mesleği sevmek, saygı duyma ve bağlı olmayı içeren motivasyonunda (Göloğlu Demir ve Gelişli, 2018: 496), mesleğin toplum için önemli olduğuna inanması dolayısıyla kendini sürekli geliştirmesinde (Barış Pekmezci ve Dağdeviren Ertay, 2024: 3), etkili iletişimde, yenilikleri öğrenme ortamına aktarabilmesinde (Eren vd., 2014: 360), öğrenme ve öğretmeyi kolaylaştırmada ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlik mesleğine karşı olumsuz tutumlar da geliştirilebilmektedir. Olumsuz tutumlar olarak mesleğe ilgi duymamak, çocukları sevmemek, eğitim ve öğretimi önemsiz görmek, kendini geliştirmemek, heyecanlı ve istekli olmamak gibi. davranışlarla ifade edilir (Piji Küçük, 2012: 152; Engin ve Çiçekli Koç, 2014: 155). Olumsuz tutumlar başarıyı düşürür.

2.2.1 Öğretmenlik Tutumları Yeterlilik Alanları

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar dört yeterlilik alanını kapsar (Şentürk, 2015: 25; MEB, 2017: 19; Gürültü vd., 2018: 546; Akbaş, 2018: 25; Yaşar ve Kara, 2024: 1201). Bunlardan ilkinin öğrencilerin gelişimini destekleyici tutumlar oluşturur. Her öğretmen öğrencilerin kişisel gelişimlerine ve gelecekte toplum içerisinde üstlenecekleri rollere hazır hale gelmelerine yardımcı olur (Eren vd., 2014: 359). Öğrencilere rol modeldir. Öğrenciler genellikle arkadaşlarından ve ailelerinden sonra en çok öğretmenleriyle iletişime girer. Dolayısıyla her öğretmen aynı zamanda bir rehber öğretmendir. Öğretmen, öğrencilerine değer verir. Öğrencilerin kişisel özelliklerini bilir. Gelişimlerini takip eder. Öğrencilerin bireysel ve kültürel farklılıklarına uygun davranır. Öğrencilerin program kazanımlarına ulaşmasında öğretmenler anahtar role sahiptir. Öğretmen öğrenme ortamını düzenler. Öğrencilerin yeteneklerini keşfeder, destek olur (Eren vd., 2014: 360).

Öğretmenlik mesleğinin içerdiği tutumlardan ikinci yeterlilik alanı olarak meslektaşlarına, öğrencilerine ve öğrencilerin ailelerine yönelik tutumlarıdır. Meslektaşlarıyla bilgi ve deneyimlerini paylaşır. Öğrencilerin aileleriyle iletişimi ve işbirliği yüksektir. Sosyal ilişkilerde çevresiyle iyi bir etkileşim kurar, İkna gücüne, empati ve hoşgörüyü sahiptir. Yardımseverdir, kendine güvenir.

Öğretmenlik mesleğinin içerdiği tutumlardan üçüncü yeterlilik alanını kişisel ve mesleki gelişimine yönelik tutumları meydana getirir. Öğretim yöntem ve tekniklerini iyi bilir. Ülke ve dünya gündemini takip eder. Kültür ve sanat etkinliklerine katılır. Mesleğine bağlıdır. İşini severek yapar. Sürekli çalışma azmine sahiptir. Alan bilgisi yüksektir ve hayat boyu öğrenerek kendini geliştirir. Sağlığına, kıyafetine ve kişisel bakımına özen gösterir.

Öğretmenlik mesleğinin içerdiği tutumlardan dördüncü ve son yeterlilik alanı milli, manevi, evrensel değerlere yönelik tutumlar meydana getirir. Öğrencilerin milli, manevi, toplumsal ve evrensel değerlere saygılı vatandaşlık bilinciyle yetişmesine katkıda bulunur. Türkçe'yi iyi kullanır. Çevrenin korunmasına ve çevre sağlığına duyarlıdır. Öğretmenlik meslek ahlakına uygun davranır (bakınız Tablo 2.2.).

Tablo 2.2.: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların yeterlilik alanları.

Yeterlilik Alanları

Öğrencilerin gelişimini destekleyici tutumlar

Meslektaşlarına, öğrencilerine ve öğrencilerin ailelerine yönelik tutumları

Kişisel ve mesleki gelişimine yönelik tutumlar

Milli, manevi, evrensel değerlere yönelik tutumlar

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

2.2.2 Tutumların Özellikleri

Tutumların oluşması belirli bir süreci gerektirir ve kişiden kişiye değişir. Fakat bireysel olarak kalıcı olup dirençli bir davranıştır, hızla değişmez. Bireyler sahip oldukları tutumlarla olaylara taraflı davranır. Ortamdan etkilenen tutumlar, tepki davranışı meydana getirir (Uğurlu ve Polat, 2011: 69). Gizli bir değişken niteliğinde olan tutumlar (Kandemir vd., 2023: 20), çoğu zaman doğrudan gözlemlenemez.

Tutumlar, somut ya da soyut kavramlarla olumlu ya da olumsuz yönde geliştirilebilir (Kandemir vd., 2023: 20). Diğer taraftan tutumlar, kişinin mesleğini nasıl algıladığı, işine ne kadar bağlı olduğu ve iş ortamında sergilediği davranışlarla yakından ilişkilidir. Mesleki tutum, bireyin işine yönelik geliştirdiği duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerin bir bütünüdür (Aydoğmuş, 2021). Bireyin mesleğine yönelik olumlu tutumları çalışma hayatını, mesleğe bağlılığını, iş doyumunu, iş performansını, sorumluluklarını ve mesleki kariyer gelişimini doğrudan etkilemektedir (Üstüner, 2006: 112; Kocaarslan, 2014: 46; Murwaningsih, 2024).

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde öğretmenlerin 21. yy. becerileri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını araştıran çalışmalar incelenmiştir. Anahtar kelimeler üzerinden URL-2 (2025), URL-3 (2025) ve Bartın Üniversitesi Kütüphanesi tarafından abone olunan veri tabanları Piri modülü URL-4 (2025) üzerinden taranmıştır. İlgili yayınlar, 21.yy becerileri ve mesleğe yönelik tutumlar olmak üzere iki başlık altında toplanmıştır.

3.1. Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yurtiçi Araştırmalar

Selcen Çınar (2019) tarafından Çorum’da 300 branş öğretmenini kapsayan “Ortaokul Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Algıları ve Görüşleri” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin algıları yüksek düzeyde olup yeterlik düzeylerinde cinsiyet, branş ve mesleki kıdem bakımından anlamlı bir farklılık yoktur (Selcen Çınar, 2019: 49-50). Öğrencilere yönelik girişimcilik ve kariyer bilincinin öğretilmesi tavsiye edilmiştir (Selcen Çınar, 2019: 80). Öğretmenlerin, çağın gereksinimlerini karşılayabilmek için sahip olmaları gereken beceri tanımlarının 21. yüzyıl becerileriyle örtüştüğü sonucuna varılmıştır (Selcen Çınar, 2019: 83).

Gömleksiz ve arkadaşları (2019) tarafından “Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı ile Çağdaş Türk Lehçeleri Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algıları” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ne kayıtlı 567 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Anagün vd., (2016) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları ölçeği kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının 21. yy. becerileri yeterlik algı düzeyleri; cinsiyet, sınıf düzeyi ve bölüm değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaşmamıştır. 21. yy becerilerine yönelik yüksek yeterlik algısına sahip oldukları, “Öğrenme ve Yenilik”, “Hayat ve Kariyer” ile “Bilgi, Medya ve Teknoloji” becerilerinin tamamına ilişkin yeterlik algı düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir (Gömleksiz vd., 2019: 180).

Doğan (2020) tarafından Ankara’da “Ortaöğretim Programlarına 21. Yüzyıl Becerilerinin Yansımaları Ve Öğretmenlerin Bu Becerilere İlişkin Görüşleri” başlıklı araştırma gerçekleştirilmiştir. 14 soruluk görüşme formu çeşitli branşlardan 50 öğretmen tarafından doldurulmuş ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Öğretmenlerin 21. yy becerileri ile ilgili hem uygulamada hem de bilgede eksikliklerinin olduğu tespit edilmiştir (Doğan, 2020: vi).

Demir ve arkadaşları (2020) tarafından gerçekleştirilen “Okul Yöneticilerinin Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerinin Değerlendirilmesi” başlıklı araştırmaya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Lefkoşa ilindeki 32 okul yöneticisi katılmıştır. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri Yeterlilik Ölçeği kullanılarak elde edilen bulgulara göre okul yöneticilerinin yeterlilik seviyeleri yüksektir (Demir vd., 2020: 100).

Yılmaz (2021) tarafından Aydın ilinde MEB’e bağlı okullarda görev yapan okul müdürlerinin öğretmen görüşlerine göre 21. yy beceri düzeylerini tespit etmek üzere “Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Müdürlerinin 21. Yüzyıl Becerileri” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Örneklem sayısı 373 öğretmendir. 21.Yüzyıl Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmenlerin, okul müdürlerinin 21. yy becerilerine ilişkin algılarının “Katılıyorum” düzeyinde olduğu saptanmıştır (Yılmaz, 2021: vii). Okul müdürlerinin karar alma sürecine öğretmenleri katmadığı sonucuna ulaşılmıştır. MEB, okul yönetim sistemlerinde öğretmenlerin de yer alacağı demokratik ve işbirlikçi bir yapı oluşturmalıdır (Yılmaz, 2021: 259).

Erbek (2021) tarafından “Öğretmen Adaylarının ve Aday Öğretmenlerin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ile 21. Yüzyıl Becerileri Özyeterlikleri” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Siirt Üniversitesi 4. sınıf öğrencilerinden 325 öğretmen adayına ve stajyer öğretmen olarak görev yapan 300 aday öğretmene anket uygulanmıştır. Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ($\bar{x}= 4,26$) çok yüksek düzeyde sahip oldukları ortaya çıkmıştır (Erbek, 2021: 57). Öğretmen adaylarının mesleki beceri algıları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Erbek, 2021: 60). Öğretmenlik mesleği genel yeterlik düzeyleri ile 21. yy becerileri öz yeterlik düzeyleri arasında pozitif yönde yüksek anlamlı ilişki bulunmuştur (Erbek, 2021: 114). Sonuç olarak hizmet öncesi eğitimde ve adaylık dönemlerinde güncel temel mevzuat bilgilerine yönelik eğitimlere ağırlık verilmelidir (Erbek, 2021: 118).

Demir Çavuş (2021) tarafından “Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerini Kullanım Yeterlilikleri İle Öğretmenlerin Değişime Hazır Olma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amacı Uşak ilinde devlet okullarında görev yapmakta olan ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin 21. yy becerileri kullanım yeterlilikleri ile değişime hazır bulunuşlukları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Örnekleme 640 öğretmen ve 82 okul yöneticisi oluşturmuştur. Katılımcılar tarafından doldurulan anket formlarından elde edilen veriler analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşlerine göre öğretmenlerin 21. yy becerileri kullanım yeterliliklerinin “çok” düzeyinde olduğu, öğretmenlerin görüşlerine göre öğretmenlerin değişime hazır bulunuşluk düzeylerinin “çok” düzeyinde olduğu, okul yöneticilerinin görüşlerine göre öğretmenlerin değişime hazır bulunuşluk düzeylerinin “orta” düzeyde olduğu ve öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterlilikleri ile değişime hazır bulunuşluk beceri düzeyleri arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Demir Çavuş, 2021: i).

Ekşioğlu (2021) tarafından “Fen Bilimleri Ve Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerini Derslerine Entegre Edebilme Yeterlilikleri” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Örneklem grubunu, kamu ve özel okullarda görev yapan 1241 Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma verileri “Kişisel Bilgi Formu” ve “21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırmaya katılan fen bilimleri ve sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten beceri düzeylerinin yüksek olduğu, bu becerileri derslerine entegre edebilme yeterliliklerinin yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir (Ekşioğlu, 2021: 57). Sonuç olarak öğretmenlerin öğrencilerde geliştirilmesi istenen becerileri kazandırmada karşılaştıkları zorlukları belirlemeye yönelik araştırmalar yapılmalıdır (Ekşioğlu, 2021: 57).

Özer (2021) tarafından “Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yeterlik Algıları İle Dijital Okuryazarlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Elazığ’da resmi kurumlarda görev yapan 283 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplamak için Kişisel Bilgi Formu, “21. Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algıları Ölçeği” ve “Dijital Okuryazarlık Ölçeği” kullanılmıştır. Analiz sonucunda sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerileri yeterlik algılarının yüksek olduğu, cinsiyet,

kıdem ve eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık görülmediği tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeyleri yüksektir (Özer, 2021: iii). Sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri yeterlik algıları ve dijital okuryazarlık düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif anlamlı ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Özer, 2021: iv). Öneriler olarak sınıf öğretmenlerinin lisansüstü eğitim almaları teşvik edilmeli, sınıf öğretmenlerinin 21.yy beceri yeterlik algılarını artırmaya yönelik YÖK ve MEB tarafından seminerler verilmelidir (Özer, 2021: 58-59).

Kum Toptimur (2021) tarafından “İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Öğretim Liderliği Davranışlarının Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerine Etkisi” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Örneklemi Kütahya il merkezindeki ilkokul ve ortaokullarda görev yapan 313 öğretmen oluşturmuştur. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin gösterdikleri öğretim liderliği davranışlarının öğretmenlerin yirmi birinci yüzyıl becerileri düzeyleri ile ilişkili olduğu, cinsiyet, yaş, hizmet yılı ve okul türüne göre önemli farklılıklar göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (Kum Toptimur, 2021: iii). Öğretmenlerin 21. yy becerileri yeterlilik algı düzeylerinde olumlu gelişmeler sağlayacak olan hizmet-içi eğitim programlarına yer verilmesi önerilmiştir (Kum Toptimur, 2021: 78).

Demirel (2022) tarafından “Lise Matematik Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Özyeterlik Algılarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Çalışmanın amacı; lise matematik öğretmenlerinin 21. yy becerileri öz yeterlilik algı düzeylerini farklı değişkenler açısından belirlemektir. Çalışma örneklemini Ankara ili Çankaya ilçesinde yer alan 52 resmi ortaöğretim kurumunda görev yapan 286 matematik öğretmeni oluşturmuştur. Veriler, “21. Yüzyıl Becerileri Özyeterlilik Algıları Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Sonuç olarak öğretmenler 21. yy becerilerine yönelik eğitimlere, özellikle matematik öğretiminde yol gösterici etkinliklere ihtiyaç duyduklarına işaret etmişlerdir (Demirel, 2022: v). Öğretmenlerin 21. yy becerilerine yönelik özyeterlilik algı düzeyleri yüksek seviyededir (Demirel, 2022: v). Öğretmenlerin 21. yy becerilerine yönelik özyeterlilik algı düzeylerinin cinsiyet ve öğrenim durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Demirel, 2022: v).

Bulut (2022) tarafından “Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerileri İle Öğretme Motivasyonu Düzeylerinin İncelenmesi” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Kocaeli Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı resmi ilkokullardaki 428 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak “21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği” ile “Öğretme Motivasyonu Ölçeği” kullanılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeylerinin cinsiyet, yaş, mezun olunan alan, lisansüstü eğitim durumları, mesleki kıdem, görev yapılan sınıf seviyesi ve okulun bulunduğu yer değişkenlerine göre farklılık oluşturmadığı ortaya çıkmıştır (Bulut, 2022: vi). Sınıf öğretmenlerinin 21. yy öğreten becerileri kullanım düzeyleri ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü olduğu tespit edilmiştir (Bulut, 2022: vii).

Korkmaz (2022) tarafından “Okul Yöneticilerinin 21. Yüzyıl Becerileri ve Öğretmenlerin Beklentileri başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada, Niğde İl Millî Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı okullarda görev yapan 456 öğretmenden oluşan örneklem üzerinde 21. yy becerileri araştırılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin 21. yy beceri algıları yüksek düzeydedir. Okul yöneticileri, öğrencilere kazandırılan becerilerin, bu yyda değişmesi gerektiğine inanmaktadırlar (Korkmaz, 2022: iii). Öneri olarak başarılı örnekler üzerine kurgulanan, tecrübeler paylaşılmalı, uygulamalı hizmet içi programlarla grup çalışmaları desteklenmelidir (Korkmaz, 2022: iv).

Akar Elekoğlu ve arkadaşları (2023) tarafından “Ortaokul Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerileri İle Bireysel Kariyer Yönetimi Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Zonguldak/Ereğli’de ortaokullarda görev yapan 301 öğretmen oluşturmuştur. Ortaokul öğretmenlerinin 21. yy becerilerine yönelik algılarını ölçmek amacıyla Anagün vd., (2016) tarafından geliştirilen “21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Ölçeği” kullanılmıştır. Öğretmenlerin “21. Yüzyıl Becerileri” algı seviyeleri Katılıyorum boyutunda ($\bar{x} = 4.13$) yüksek düzeydedir. Öğretmenlerin “Öğrenme ve yenilik becerileri ($\bar{x} = 4.01$)”, “Hayat ve kariyer becerileri ($\bar{x} = 4.21$)” ile “Bilgi, medya ve teknoloji becerileri ($\bar{x} = 4.23$)” yüksek düzeydedir (Akar Elekoğlu vd., 2023: 129). Ortaokul öğretmenlerinin 21. yy becerileri algıları cinsiyet, yaş, mesleki kıdem, branş ve eğitim durumu

değişkenlerine göre farklılaşmamaktadır (Akar Elekoğlu vd., 2023: 129-133). Ortaokul öğretmenlerinin yenilik, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği; bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı, esneklik, girişim ve öz yönetim, üretkenlik ve hesap verebilirlik, liderlik ve uyum becerilerine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Atlar ve arkadaşları (2025) tarafından “Özel Eğitim Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Yeterlik Algılarının İncelenmesi” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde bulunan üniversitelerin eğitim fakültelerinin özel eğitim bölümünde 2024-2025 eğitim yılında öğrenim görmekte olan 262 öğretmen adayı oluşturmuştur (Atlar, vd., 2025: 369). Veri toplama aracı olarak “21. Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algıları Ölçeği” kullanılmıştır. Bulgular, öğretmen adaylarının “öğrenme ve yenilik becerileri” alt ölçeğinin (ortalama = 3.87, ± 0.56), “hayat ve kariyer becerileri” alt ölçeğinin (ortalama = 4.07, ± 0.47) ve “bilgi medya ve teknoloji becerileri” alt ölçeğinin (ortalama = 3.99, ± 0.65) yüksek düzeyde olduğuna işaret etmektedir. Bu durum, öğretmen adaylarının hem mesleki gelişim süreçlerine yönelik öz-yeterlik inançlarının hem de teknolojik araçları kullanma ve yenilikçi yaklaşımlar geliştirme konusunda kendilerine güven duyduklarını göstermektedir (Atlar vd., 2025: 379)

Şahin (2023) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın başlığı “Liselerde Öğrenen Örgüt Yapısı ile Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerileri: Eskişehir İli Örneği” olup örnekleme 402 lise öğretmenidir. Verilerin toplanmasında “21. Yüzyıl Becerileri Kullanımı Ölçeği” ve “Öğrenen Okul Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda lise öğretmenlerinin hem 21. yüzyıl becerileri kullanım düzeyleri hem de kurumlarını öğrenen okul olarak algılama düzeyleri oldukça yüksektir (Şahin, 2023: 121).

3.2. Öğretmenlik Mesleği Tutumlarına Yönelik Yurtiçi Araştırmalar

Erdamar Koç ve Demircioğlu (2009) tarafından “Aile Ekonomisi Ve Beslenme Eğitimi Bölümü Öğretmenlerinin Ve Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Görüşleri” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunda Ankara il merkezinde görev yapan 79 branş öğretmeni ve Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi’nde bu bölümün son sınıfında okuyan 128 öğretmen adayı yer almıştır. Bulgulara göre, öğretmenlerin, öğretmen adaylarına göre mesleğe yönelik tutumları daha olumludur.

Piji Küçük (2012) tarafından “Müzik Öğretmenlerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumları” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının, cinsiyet, yaş ve mesleki kıdeme göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Çalışma grubunu İstanbul’da görev yapan 50 müzik öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın sonuçları olarak müzik öğretmenlerinin mesleğe yönelik olumlu tutumlara sahip oldukları, tutumların cinsiyet, yaş ve mesleki kıdeme göre anlamlı fark oluşturmadığı saptanmıştır (Piji Küçük, 2012: 156-157).

Arslan (2013) tarafından “Türkçe Öğretmenleri ile Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çalışma” başlıklı araştırmanın örneklemini Ağrı ilinde görev yapan 60 Türkçe öğretmeni ile Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü’nden 105 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama amacıyla “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yüksek düzeyde olumlu iken Türkçe öğretmenlerinin öğretmenlik mesleği tutumları orta düzeydedir (Arslan, 2013: 71)

Doğan (2013) tarafından “Sınıf Öğretmenlerinin Özyeterlik Algısı Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Ağrı İli Örneği)” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Çalışmaya katılan 382 sınıf öğretmeninden elde edilen anket bulgularına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar olumlu ve iyi düzeydedir (Doğan, 2013: 76). Sınıf öğretmenlerinin mesleğe yönelik tutumları cinsiyete göre değişmemiştir (Doğan, 2013: 61-62).

Kocaarslan (2014) tarafından “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Örnekleme Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ne kayıtlı 260 öğrenci oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları katılıyorum derecesinde olumludur. Kadın öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik daha olumlu tutuma sahiptir. Mesleğe ilişkin olumlu tutumların mesleki başarının belirleyicilerinden biri olduğu değerlendirilmiştir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun mesleki gelişim açısından önemi göz önüne alındığında öğretmen yetiştiren kurumların bu konuda hassas davranması ve mesleki tutumu artırıcı yönde faaliyetlerde bulunması önerilmiştir (Kocaarslan, 2014: 46).

Göloğlu Demir ve Gelişli (2018) tarafından “Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile Mesleki Görevlerine Yönelik Ders Dışı Zaman Kullanımları Arasındaki İlişki” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışma evrenini Karabük merkezdeki ilkokullarda görev yapan 414 sınıf öğretmeni meydana getirmiştir. Sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları büyük ölçüde katılıyorum düzeyinde olumludur. Sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında; cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Göloğlu Demir ve Gelişli, 2018: 492). 1-10 yıl arası mesleki deneyime sahip öğretmenlerin genel tutum puanlarının 11 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olanlara göre daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır (Göloğlu Demir ve Gelişli, 2018: 493).

Dokumacı Sütçü ve Oral (2021) tarafından Diyarbakır’da 515 öğretmen ile “Öğretmenlerin Mesleklerine Yönelik Tutumlarını Yordayan Değişkenlerin CHAID Analizi ile İncelenmesi” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin görevlerini nasıl yerine getireceği büyük ölçüde mesleğe yönelik tutumlarına bağlı olduğu noktasından hareket edilerek elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Sonuç olarak öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar olumludur, öğretmenlerin büyük çoğunluğu mesleğini sevmektedir, mesleki tatminleri yüksektir ve öğretmenlik mesleğine değer vermektedirler (Dokumacı Sütçü ve Oral, 2021: 813).

Demir (2021) tarafından Elazığ il merkezinde görev yapan 547 sınıf öğretmeni ile “Sınıf Öğretmenlerinin Proaktif Kişilik Özellikleri İle Mesleğe Yönelik Tutum ve Kariyer Geliştirme Arzuları Arasındaki İlişki: Elazığ İli Örneği” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin mesleğe yönelik tutum düzeyleri “katılıyorum” derecesindedir (Demir, 2021: iv). Bu durum sınıf öğretmenlerinin mesleki tutum algılarının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Demir, 2021: 153).

3.3. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Sang ve arkadaşları (2018) tarafından “Öğretmenlerin Yirmi Birinci Yüzyıl Öğrenme Yeterliliklerine İlişkin Gerçek ve Tercih Edilen Algıları: Çin Bakış Açısı” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Öğrencilerin 21. yy öğrenme becerilerini oluşturmalarına yardımcı olmak için öğretmenlerin yirmi birinci yy öğrenmesi hakkında makul algılara sahip olmaları gerekir. Bu bakış açısından hareket edilerek Çinli öğretmenlerin 21. yy öğrenme yeterliliklerine ilişkin algılarını araştırmak için “Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Öğrenme Yeterliliklerine İlişkin Algıları” anketi 340 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler her maddeyi iki ifade biçimine göre derecelendirmişlerdir: tercih edilen öğrenme algıları ve gerçek öğrenme algıları. Sonuçlar, 21. yy öğrenmesine ilişkin gerçek ve tercih edilen algılar arasında belirgin bir fark olduğunu göstermiştir. Ayrıca, öğretmenlerin bilgi, medya ve teknoloji becerilerini kullanım algıları anlamlı ve pozitifdir (Sang vd. 2018: 307).

Utami ve arkadaşları (2021) tarafından “Öğretmenlerin İlkokulda 21. Yüzyıl Becerilerinin Uygulanmasına Yönelik Algılanan Tutumları” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. “21. yy eğitimi, öğretmenlerin 21. yy becerilerini anlayabilmelerini ve günlük sınıf faaliyetlerine uygulayabilmelerini gerektirir” hipotezi test edilmiştir. Bali'deki ilkokullarda İngilizce öğretiminde 21. yy becerilerinin uygulanmasına yönelik öğretmenlerin algılanan tutumları incelenmiştir. Tabanan bölgesindeki 2 ilkokuldan 3 İngilizce öğretmeni ve 2 müdür denek olarak kullanılmıştır. Öğretmenlerin 21. yy becerilerinin uygulanmasına yönelik algılanan tutumlarını ölçmek için anket ve görüşme yapılmıştır. Anket sonuçlarına göre ilkokul İngilizce öğretmenleri 21. yy becerilerinin uygulanmasına %96 oranında olumlu tutum bildirmişlerdir.

Görüşme bölümünde ise öğretmenlerin 21. yy becerileri hakkında derinlemesine bilgi eksikliği nedeniyle bu becerileri anlamada yetersiz kaldıkları görülmüştür (Utami vd., 2021: 1).

Valtonen ve arkadaşları (2021) tarafından “Öğretmen Adayları 21. Yüzyıl Becerilerini Ve Eğilimlerini Nasıl Algıladılar: Boylamsal Bir Bakış Açısı” başlıklı araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada üç Finlandiya üniversitesinde hizmet öncesi öğretmenlerin 21.yy becerilerini nasıl algıladıkları incelenmiştir. Nicel veriler 2014, 2015 ve 2016 yıllarında üç aşamada toplanmıştır. Her ölçüm noktasında katılımcı sayısı 209 ile 267 arasındadır. Veriler gizli büyüme eğrisi modellemesi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma, hizmet öncesi öğretmenlerin bakış açısından 21. yy becerileriyle ilgili üç genel alandaki algılarına odaklanmıştır: öğrenme becerisi, işbirliği becerisi ve bilgi medya teknoloji becerileridir. Sonuç olarak hem öğrenme ve hem de iş birliği becerisindeki olumlu tutumların öğretmenlik eğitimi değerlendirme düzeyine etkisi üç yıl boyunca aynı seviyede istikrarlı kalmıştır. Ancak öğretmen adaylarının eğitimde bilgi, medya ve teknoloji becerilerini kullanma algısının üç yıllık değişimi üzerinde daha olumlu büyüklükte etkisi olmuştur (Valtonen vd., 2018: 307). Öğretmenlik eğitimi kapsamında daha fazla öğrenme ve iş birliği uygulamasının öne çıkarılması önerilmiştir.

Hamzeh ve arkadaşları (2022) tarafından “Matematik Öğretmenlerinin Kazandığı Yirmi Birinci Yüzyıl Becerileri: Okul Müdürlerinin Bakış Açısı” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada okul müdürlerinin bakış açısından matematik öğretmenlerinin 21. yy becerilerini edinme derecesi incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini, devlet okulları arasından rastgele seçilen 75 okul müdürü oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında çalışma aracı ankettir. Elde edilen sonuçlara göre matematik öğretmenlerinin 21. yy becerilerini edinme derecesi yüksek düzeydedir. 21. yy becerileri matematik öğretmenlerinin öğretim süreçlerini iyileştirmektedir (Hamzeh vd., 2022: 41)

Tiew ve Abdullah (2022), “Malezya İlkokullarında 21. Yüzyıl Becerilerinin Öğretiminde Güncel Uygulamalar: Çevresel Faktörler ve Öğretmen Tutumları Önemli mi? başlıklı bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmanın amacı, ilkokul düzeyindeki öğrencilerin 21. yy becerilerini geliştirme uygulamalarında öğretmenlerin tutumlarını belirlemektir. Araştırma için

anket tekniği kullanılmıştır. Malezya'nın Penang eyaletinden toplam 400 ilkokul ğretmeni örnekleme meydana getirmiştir. Sonuçlar, ilkokul ğretmenlerinin 21. yy becerilerinin öğretimini benimsediklerini, öğretmenlerin tutumlarının 21. yy becerilerinin ğretim uygulamaları üzerinde olumlu rolü olduğunu göstermiştir. (Tiew ve Abdullah, 2022: 61).

Sandiyani ve arkadaşları (2023) tarafından “ğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerine Dayalı ğrenci Değerlendirmesine Yönelik Algıları” başlıklı bir çalışma gerçekleştirilmiştir. İki zel ilkokulda görev yapan 4 ğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Öğretmenlerin 21. yy becerilerinin uygulanmasını değerlendirmeleri istenerek algıları analiz edilmiştir. Öğretmenler ğrencilerine 21.yy becerilerinin çoğunu eğitim süresi boyunca kazandırdıklarını düşünmektedirler. Öğretmenler öğrencilerini değerlendirirken 21. yüzyıl becerilerini dikkate almanın önemini ve onların başarı seviyelerini iyileştirmede çok faydalı olduğunu bilmektedirler (Sandiyani vd., 2023: 132).

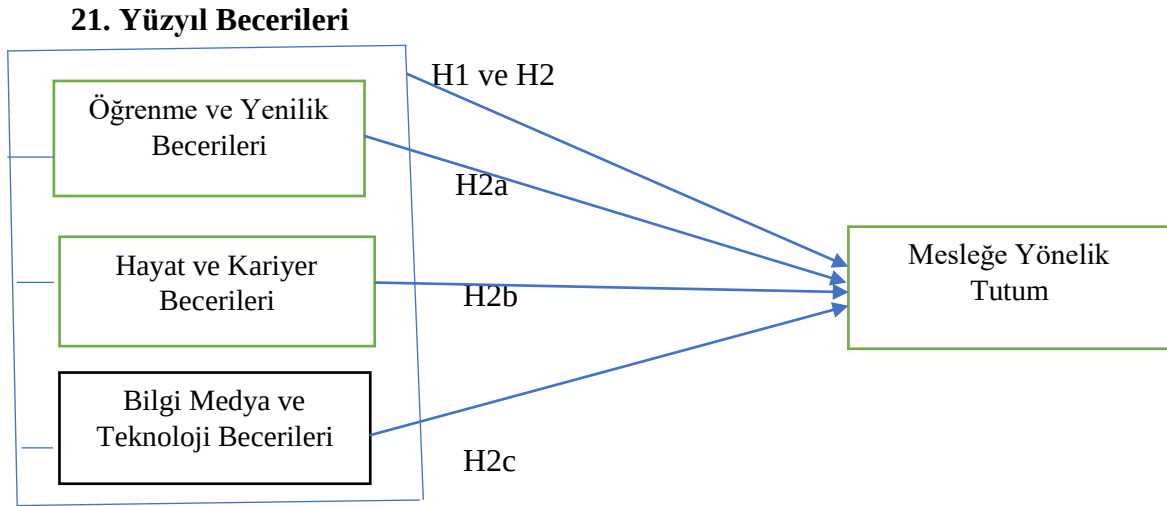
Osiesi ve Blignaut (2025) tarafından “ğretmen Eğitimi Müfredatının 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi zerindeki Etkisi: Hizmet ncesi ğretmenlerin Algıları” başlıklı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışma, Güney Afrika'daki Nelson Mandela Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden rastgele örnekleme tekniği kullanılarak seçilen 411 ğretmen adayı ile yapılmıştır. Öğretmen Eğitimi Müfredatı'nın 21. yy becerilerine ilişkin algıları incelenmiştir. Çalışmanın verileri, anket kullanılarak toplanmıştır. Bulgulara göre niversite tarafından öğrencilere büyük ölçüde 21. yy becerileri aşılanmaktadır. Öğrenciler, 21. yy becerileri içinde iş birliği, iletişim, eleştirel düşünme ve yenilikçiliğe sahip olduklarını düşünmektedirler. Aşırı akademik iş yükünden dolayı bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlık becerilerini yetersiz değerlendirmektedirler. Çalışma sonucunda, 21. yy becerilerinin eğitim ve ğretim yeterliliklerini ve verimliliği geliştirmedeki olumlu gücünün öğrenciler tarafından algılandığına işaret edilmiştir (Osiesi ve Blignaut, 2025: 1).

4. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklemini içeren çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin analizi ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Öncelikle araştırma modeli şekil olarak gösterilmiş ve hipotezler ifade edilmiştir. Çalışma grubunda evreni temsil eden örneklemin demografik özellikleri bir tabloda verilmiştir. Daha sonra verilerin elde edilmesinde kullanılan ölçeklere değinilmiştir. Son olarak istatistik paket programı yardımıyla anket verileri analiz edilmiştir.

4.1. Araştırma Modeli

Sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki etkisini araştıran bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır (bakınız Şekil 4.1.). İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla nicel değişken arasındaki etkileşim derecesinin korelasyon katsayısı aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır (Bekman, 2022: 250). Demografik bilgileri oluşturan yaş, cinsiyet, mesleki kıdem ve eğitim seviyesi değişkenlerinin öğretmenlerin hem 21.yy becerileri üzerinde hem de mesleğe yönelik tutumlar üzerindeki etkisi test edilmiş ve söz konusu değişkenlerin her iki faktör üzerinde fark oluşturmadığı görülmüştür. Bu nedenle demografik değişkenlerin etkisi dikkate alınmamıştır.

Şekil 4.1.: Araştırma modeli

4.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu evrenini Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı merkezde bulunan toplam 16 ilkokulda görev yapan 292 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Bütün sınıf öğretmenlerine ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni sayısı 256 olarak gerçekleşmiştir. Katılımcılara anket formu dağıtılmadan önce katılımın gönüllülük esasına göre olduğu, cevapların gizli tutulacağı, üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı, anketi yarıda bırakılabilecekleri, sormak istediklerini çekinmeden sorabilecekleri anlatılmıştır. Okulların öğretmenler odasında tenefüs saatleri içinde yüzyüze anketler doldurulmuştur. 5 anket formu eksik işaretlendiğinden dikkate alınmamış ve örneklem sayısı 251 olarak gerçekleşmiştir. Örneklem grubuna ait demografik bilgiler Tablo 4.1.'de verilmiştir.

Tablo 4.1.: Katılımcıların demografik özelliklerine ait frekans ve yüzde dağılımları

Değişkenler		Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	140	56
	Erkek	111	44
Yaş	23-34 yaş	35	14
	35-44 yaş	70	28
	45-54 yaş	107	42
	55 yaş +	39	16
Eğitim Durumu	Lisans	214	85
	Yüksek lisans	37	15
Kıdem	1- 9 yıl	27	10
	10-19 yıl	71	28
	20-29 yıl	94	38
	30 yıl +	59	24

Tablo 4.1.'e göre araştırmaya katılan 140 kadın öğretmen (%56) ve 111 erkek öğretmendir (%44). Sınıf öğretmenlerinin yaş dağılımlarına bakıldığında; 23-34 yaş grubu aralığında 35 öğretmen (%14), 35-44 yaş grubunda 70 öğretmen (%28), 45-54 yaş aralığında 107 öğretmen (%42) ve 55 yaş dahil üzerinde 39 öğretmen (%16) bulunmaktadır. Yine katılımcıların eğitim durumlarına göre 214 sınıf öğretmeni lisans (%85) ve 37'si yüksek lisans (%15) mezunudur. Mesleki kıdeme bakıldığında; 1-9 yıl aralığında görev yapan sınıf öğretmeni sayısı 27 (%10),

10-19 yıl aralığında kıdemi olan sınıf öğretmeni sayısı 71 (%28), 20-29 yıl aralığında çalışan 94 (%38), 30 yıl ve üzeri hizmet yılı olan sınıf öğretmeni sayısı 59 (%24) olarak gerçekleşmiştir. Katılımcıların mesleki kıdem ağırlığı 20-29 yıl aralığındadır (bakınız Tablo 4.1.).

4.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı ankettir. Hazırlanan anket formu toplam 54 ifade içermektedir. İlk 43 ifade “21. Yüzyıl Becerileri Ölçeği” olup Anagün vd. (2016) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı Cronbach α =.889 olarak belirlenmiştir (Anagün vd., 2016: 167). Üç boyuta sahiptir. Öğrenme ve Yenilik Becerilerini 1’den başlayıp 16’ya kadar devam eden ifadeler ölçmektedir. Hayat ve Kariyer Becerileri’ni ölçen ifadeler 17’den başlayıp 34. ifade ile son bulmaktadır. Bilgi Medya ve Teknoloji Becerileri’ni ölçen ifadeler 35 ve 43 aralığındadır. Faktörler bazında Cronbach alfa katsayılarına bakıldığında Faktör 1 için 0.845, Faktör 2 için 0.826 ve Faktör 3 için 0.810 değerleri hesaplanmıştır (Anagün vd., 2016: 171). Her üç boyutun Cronbach alfa değerinin 0,80’in üzerinde olması ölçeğin güvenirliğinin çok iyi düzeyde olduğuna işaret etmektedir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu ölçmek amacıyla Kahramanoğlu vd. (2018) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Tek boyutlu olan ölçeğin Cronbach's Alfa katsayısı 0,85 (Kahramanoğlu vd., 2018: 1681) olarak hesaplanmıştır. Varyansın %57,597'sini açıklamaktadır (Kahramanoğlu vd., 2018: 1670). Araştırmanın bağımsız değişkenlerine yönelik demografik bilgileri elde etmek amacıyla kişisel bilgi formu hazırlanmıştır. Hazırlanan kişisel bilgi formunda yaş, cinsiyet, mesleki kıdem ve eğitim seviyesi (lisans/lisansüstü) sorulmuştur. Yaş ve mesleki kıdemi işaretlemek için uygun yıl aralıklarına bölünmüştür.

4.4. Veri Toplama Süreci

Anketin uygulama izin onayına yönelik MEB Araştırma Uygulama İzinleri Dairesi Başkanlığı resmi web sitesinden müracaat edilmiştir. 08.10.2024 tarihinde MEB.TT.2024.002854 ilgi sayı ile onay alınmıştır. Anket formunda etik sorun oluşturabilecek ifadeler bulunmadığına

dair Bartın Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşeri Etik Kurulu tarafından 16.11.2023 tarih ve 2023-SBB-0615 protokol no ile Onay Belgesi verilmiştir.

Anket formlarının doldurulması için ilkokullara gidilmiştir. Okul müdürlerine araştırmanın amacı, MEB tarafından anket izin onayı verildiği ve anketin 3 dakika süreceği anlatılmıştır. Tenefüs saatleri içinde sınıf öğretmenleriyle yüzyüze şeklinde anket formları doldurulmuştur. Katılımcılara anket formu dağıtılmadan önce katılımın gönüllülük esasına göre olduğu, cevapların gizli tutulacağı, üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı, anketi yarıda bırakılabilecekleri, sormak istediklerini çekinmeden sorabilecekleri söylenmiştir. Anket uygulaması Şubat-Nisan 2025 ayları arasında gerçekleştirilmiştir.

4.5. Verilerin Analizi

Sorular 5’li Likert ile 1 Kesinlikle katılmıyorum, 2 Katılmıyorum, 3 Kararsızım, 4 Katılıyorum, 5 Kesinlikle katılıyorum şeklinde ölçülmüştür. Ölçekler geçerliliğe ve güvenilirliğe (Anagün vd., 2016: 171; Kahramanoğlu vd., 2018: 1683) sahiptir. Veriler SPSS 25 analiz programı kullanılarak analiz edilmiştir. Pearson korelasyon analizi, çoklu regresyon analizi, ölçek maddelerine ilişkin betimsel istatistikler (aritmetik ortalama ve standart sapma) bulunmuştur.

Kullanılan iki ayrı ölçek beşli Likert tipi olduğundan her bir maddeye ilişkin hesaplanan betimsel istatistikler, $n-1/n$ formülü kullanılarak $(5-1)/5=0,80$ olarak belirlenmiştir. 1.00-1.79 “Kesinlikle Katılmıyorum”, 1.80-2.59 “Katılmıyorum”, 2.60-3.39 “Kararsızım”, 3.40-4.19 “Katılıyorum”, 4.20-5.00 “Kesinlikle Katılıyorum” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır.

Elde edilen verilerin normalliğini test etmek için merkezi eğilim ölçüleri, çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Ortalama ve standart sapma değerleri birbirine yakındır. Her iki ölçeğin ve alt boyutlarının sahip olduğu çarpıklık ve basıklık değerleri -2 ve +2 arasındadır. Bu durum verilerin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir (bakınız Tablo 4.2.). Bu nedenle çalışmada parametrik analizler kullanılmıştır.

Tablo 4.2.: Verilerin normallik analizi sonuçları

Değişkenler	Ort.	SS	Çarpıklık	Basıklık	Cronbach Alfa (α)
21.yy Becerileri	4,35	,498	,154	,306	,973
Öğrenme ve					
Yenilik Becerileri	4,35	,569	,154	,306	,960
Hayat ve Kariyer	4,35	,496	,154	,306	,936
Bilgi Medya ve					
Teknoloji Becerileri	4,36	,588	,154	,306	,919
Mesleğe Yönelik					
Tutumlar	4,43	,538	,154	,306	,907

Ölçme araçlarının güvenirlik analizleri için ise Cronbach Alfa (α) iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır (bakınız Tablo 4.2.). Cronbach Alfa (α) iç tutarlık değerleri ,90 ve üzerinde değişmektedir. Bu sonuçlar, ölçeklerin ve alt boyutlarının güvenirlik düzeylerinin yüksek olduğuna işaret etmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2007).

Ayrıca, histogram grafikleri de puanların normal dağılım gösterdiğini desteklemektedir. Araştırma sorularının analizi için betimsel istatistikler kullanılmıştır. Çalışmada kullanılacak analiz yönteminin (parametrik veya nonparametrik) belirlenmesi amacıyla verilerin normal dağılıma uygunluğu değerlendirilmiş ve normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir (bakınız Tablo 4.2.).

5. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmada kullanılan ölçeklerden elde edilen puanlar hesaplanmış ve bu puanlar aracılığıyla araştırmanın değişkenleri oluşturulmuştur. Ölçek puanlarına ilişkin betimsel istatistik analizi sonuçları Tablo 5.1’de sunulmuştur.

Tablo 5.1.: Veri toplama ölçeklerinden elde edilen betimsel istatistikler

Değişkenler	N	Ort.	SS	Min.	Max.
21.yy Becerileri	251	4,35	,49842	2,858	4,737
Öğrenme ve					
Yenilik Becerileri	251	4,351	,56911	4,080	4,484
Hayat ve Kariyer	251	4,354	,49652	2,876	4,739
Bilgi Medya ve					
Teknoloji Becerileri	251	4,362	,58854	4,244	4,516
Mesleğe Yönelik					
Tutumlar	251	4,4280	,53829	4,219	4,689

Tablo 5.1’de araştırmaya katılan ilköğretmenlerinin sahip oldukları 21. yy becerileri ve alt boyutlarından aldıkları puanlara ait tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Ölçek ifadelerine yönelik en yüksek ortalama (Ort.=4.428) mesleğe yönelik tutumlar boyutunda gerçekleşmiştir. Ölçek ifadelerine yönelik en düşük ortalama değer (Ort.=4,35) 21.yy becerilerine yöneliktir. En yüksek ortalama değer ve en düşük ortalama değer 5’e yakın, kesinlikle kabul ediyorum derecesindedir. Ayrıca standart sapma değerleri dikkate alındığında öğretmenlerin tutum puanları birbirine yakın olup homojendir (SS=0.49). Katılımcılar her bir değişken için en yüksek algı seviyesini temsil eden genellikle katılıyorum derecesinde benzer görüşlere sahiptirler. Beşli Likert tipi olarak puanlanan ölçeğin 21.yy becerilerinden alınan en düşük minimum puan 2,858 olarak kararsızım derecesi içindedir. Ölçek ifadelerine verilen maksimum puan 4.739 ile hayat ve kariyer becerileri alt boyutunda gerçekleşmiştir (bakınız Tablo 5.1.).

Araştırmanın 1. Hipotezine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci hipotezi (H₁) “Sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri ile mesleğe yönelik tutumları pozitif yönde anlamlı olarak ilişkilidir.” şeklinde belirtilmiştir. Bu hipotezi test etmek için 21. yy becerileri ile alt boyutlarını oluşturan öğrenme ve yenilik becerileri, hayat ve kariyer becerileri, bilgi medya ve teknoloji becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi tespit etmek için Pearson korelasyon analizi hesaplanmıştır. Korelasyon katsayısı 1.00 ile -1.00 arasında değerler almaktadır. Korelasyon katsayısının 0.70-1.00 arasında olması yüksek; 0.30-0,70 arasında olması orta; 0.00-0.30 arasında olması durumunda ise düşük düzeyde ilişki olduğu şeklinde yorumlanmaktadır (Büyüköztürk, 2019). Tablo 5.2’de korelasyon analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 5.2.: Sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerilerinin ve alt boyutlarının mesleğe yönelik tutumları üzerindeki korelasyon testi sonuçları

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
De- ğiş- kenler	Pearson Korelasyonu	Önem Derecesi	Frekans (N)		
(1) Yirmibirinci Yüzyıl Becerileri	1				
(2) Öğrenme ve Yenilik Becerileri	,937** 0,000 251	1			
(3) Hayat ve Kariyer Becerileri	,954** 0,000 251	,833** 0,000 251	1		
(4) Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	,820** 0,000 251	,649** 0,000 251	,731** 0,000 251	1	
(5) Mesleğe Yönelik Tutumlar	,762** 0,000 251	,684** 0,000 251	,743** 0,000 251	,653** 0,000 251	1

** $p < 0,01$ düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 5.2'deki korelasyon analizine bakıldığında sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerileri ile mesleğe yönelik genel tutumları arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir ($r=0,762$, $p<0,01$). Bununla birlikte alt boyutlar açısından bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin mesleğe yönelik tutumlarının alt boyutları sırasıyla öğrenme ve yenilik becerileri ($r=0,937$, $p<0,01$), hayat ve kariyer becerileri ($r=0,954$, $p<0,01$) ve bilgi medya ve teknoloji becerileri ile ($r=0,820$, $p<0,01$) arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Araştırmanın 2. Hipotezine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci hipotezi (H_2) “Sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.” şeklinde belirtilmiştir. Bununla birlikte bu hipoteze bağlı olarak “ H_{2a} : Sınıf öğretmenlerinin öğrenme ve yenilik becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.”, “ H_{2b} : Sınıf öğretmenlerinin hayat ve kariyer becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.” ve “ H_{2c} : Sınıf öğretmenlerinin bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlık becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.” oluşturulmuştur. Bu hipotezleri test etmek için çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Çoklu regresyon analizine geçmeden önce, modelin temel varsayımları karşılayıp karşılamadığı kontrol edilmiştir. Öncelikle, örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu görülmektedir ($n = 251$). Değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantı olup olmadığını test etmek amacıyla tolerans ve Varyans Artış Faktörü (VIF) değerleri incelenmiştir. Tüm değişkenler için tolerans değerleri .10'un üzerinde, VIF değerleri ise 5'in altındadır. Bu durum, modelde çoklu doğrusal bağlantı (multicollinearity) sorunu olmadığını göstermektedir. Modelin doğrusallık (linearity), normal dağılım, eşvaryanslılık (homoscedasticity) ve aykırı değer varsayımları analiz edilmiştir. Kalıntıların (residual) standart sapması ± 2.5 sınırlarında kalmakta, standartlaştırılmış artık değerler -2.4 ile +2.8 arasında değişmektedir. Bu durum modelin normal dağılım ve aykırı değer varsayımlarını sağladığını göstermektedir (bakınız Tablo 5.1). Tüm bu bulgular doğrultusunda, çoklu regresyon analizinin uygulanması için gerekli varsayımlar sağlanmıştır. Tablo 5.3'te çoklu regresyon analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 5.3.: Çoklu regresyon analiz sonuçları

Değişken	B	A.O.	S.S.	β	t	p
(Sabit)	,847				4,361	,000
21.yy						
Becerileri	,823	4,3530	,49842	,762	18,546	,000
Öğrenme ve						
Yenilik	,646	4,3533	,56972	,684	14,779	,000
Hayat ve						
Kariyer	,805	4,3478	,49652	,743	17,511	,000
Bilgi, Medya						
ve Teknoloji	,597	4,3640	,58854	,653	13,596	,000
R=,762		R ² =,578	F=343,967	p<0,001		

Tablo 5.3'teki çoklu regresyon analiz sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri onların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını anlamlı şekilde yordamaktadır ($F=343,967$, $p<0,001$). Modele göre ilgili yordayıcılar 21.yy becerileri toplam puanı ve alt boyutları birlikte mesleğe yönelik tutum puanlarındaki toplam varyansın %57'sini ($R^2=,578$, $p<0,001$) açıklamıştır. Modele ilişkin standardize edilmiş beta (β) katsayıları incelendiğinde sırasıyla en güçlü yordayıcılar hayat ve kariyer becerileri ($\beta= ,743$, $p=.000$), öğrenme ve yenilik becerileri ($\beta= ,684$, $p=.000$) ve bilgi medya ve teknoloji becerileridir ($\beta= ,653$, $p=.000$).

Test edilen hipotezlerin sonuçları Tablo 5.4.'te toplu şekilde sunulmuştur. Bütün hipotezler desteklenmiş ve kabul edilmiştir. H_0 farksızlık hipotezleri reddedilmiştir (bakınız Tablo 5.4.).

Tablo 5.4.: Tüm hipotezlere ait sonuçları gösteren tablo

Hipotez No	Hipotezler	Sonuç
H_1 :	Sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri ile mesleğe yönelik tutumları pozitif yönde anlamlı olarak ilişkilidir.	Desteklenmiştir
H_2 :	Sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.	Desteklenmiştir
H_{2a} :	Sınıf öğretmenlerinin öğrenme ve yenilik becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.	Desteklenmiştir
H_{2b} :	Sınıf öğretmenlerinin hayat ve kariyer becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.	Desteklenmiştir
H_{2c} :	Sınıf öğretmenlerinin bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisi vardır.	Desteklenmiştir

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları 21.yüzyıl becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin varolup olmadığının ortaya konulmasıdır. 21.yy becerileri, hayat boyunca gereksinim duyulan becerileri karşılamaktadır. Bu yüzden dünya çapında 21. yy becerilerinin kapsamı ve içeriğine yönelik araştırmaların sayısı giderek artmaktadır. 21. yy becerilerinin neler olduğunu K12 eğitimini merkeze alarak sınıflandıran çalışmayı “21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı (P21 Çerçevesi)” gerçekleştirmiştir. P21 Çerçevesi, 21 yy becerilerini üç yeterlilik grubu içinde sistematize etmiştir. Söz konusu her grup farklı beceri türlerini içermektedir. İlk grup Öğrenme ve Yenilik Becerileridir. Öğrencilerin hayata hazırlanmasında temel beceriler olan yeni fikir becerisi, problem çözme, eleştirel düşünme, iletişim, işbirliği becerileri bu grubun içeriğini meydana getirmektedir. İkinci beceri grubu Hayat ve Kariyer Becerileridir. Bireylerin sosyal ve duygusal yetkinliklerini geliştirmelerini sağlayan değişime uyum, verimlilik, sorumluluk, sosyal ve kültürel beceriler ile liderlik ve girişimcilik becerileridir. Üçüncü grup Bilgi Medya ve Teknoloji Okuryazarlık Becerileridir. Dünya çapında bilgi, medya araçları ve teknolojik cihazlar sürekli değişirken bilgiyi, medyayı ve teknolojiyi etkin şekilde kullanabilmek için gereken bilgi okuryazarlığı, medya ve teknoloji okuryazarlık becerileridir. Söz konusu beceriler, öğrencilere hayat boyu rehber olacak ve topluma uyumlarını kolaylaştıracaktır. 21. yy becerilerine sahip bireyler, çağın gerektirdiği ölçüde girişimcidir. Zamanını boşa harcamaz, doğru yönetir. Yüklendiği görevleri ve sorumluluklarını olması gerektiği gibi yerine getirir. Lider davranışlar gösterir, liderlik vasıflarına sahiptir. Sosyal bir insan olarak çevresine fayda sağlar, üretkendir. Olaylara farklı bakış açıları geliştirerek değerlendirir. Bugün karşılaşılan problemlerin çözümünde bilgiyi kullanarak karar vermek ve yeni fikirleri ortaya koyabilmek için 21.yy becerileri çözüm ortağıdır. Öğretmenlerin de öğrencilerini 21. yüzyıl dünyasına daha iyi hazırlamaları beklenmektedir. Öğretmenlerin sahip oldukları 21. yy beceri düzeyleri aynı zamanda öğrencilerin 21. yy becerilerini edinmelerini ve kullanmalarını etkilemektedir. İlköğretim düzeyinden itibaren tüm öğrencilere çağın şartlarına uygun bilgiler, beceriler, girişimcilik, sorumluluk alma, liderlik, üretkenlik, olayları eleştirel gözle değerlendirme öğretilmelidir. Öğretmenlik mesleğinde olumlu tutumlar, öğretmenlerin eğitim görevini başarıyla yerine getirmesini sağlamaktadır. Hem 21. yy becerilerine hem de

mesleğe yönelik olumlu tutumlara sahip öğretmenler, öğrencilerini en iyi şekilde yetiştireceklerdir. 21. yy becerileri sayesinde öğretmenler meslek hayatlarında daha başarılı olacak, olayları doğru değerlendirecek, karşılaştıkları problemleri kolaylıkla çözebilecek, öğrencilerine daha verimli öğrenme ortamları sağlayabileceklerdir. Öğrencilere yeni fikirler geliştirme, eleştirel düşünme, teknolojik cihazları kullanma, problem çözme, iletişim ve işbirliği pratikleri kazandırabileceklerdir. Çünkü 21.yy becerilerine sahip her sınıf öğretmeni meslektaşlarıyla işbirliği içinde takım ruhuyla hareket eder. Yaşanan değişimlere uyum sağlar. Bilgi, medya ve teknoloji okuryazarıdır. Olayları eleştirel bakış açısıyla değerlendirir. Sorunlara yenilikçi çözümler üretir. Öğrenmeyi öğrenmiştir. Sosyal ve kültürel faaliyetlere katılır.

Çalışmaya iştirak eden sınıf öğretmenlerinin ölçek ifadelerine yönelik katılım sağladıkları ifadelerin ortalaması (Ort.=4.428) yüksek olup en çok mesleğe yönelik tutumlar boyutunda gerçekleşmiştir. Ölçek ifadelerine yönelik en düşük ortalama değer (Ort.=4,35) ile 21.yy becerilerinde gerçekleşmiştir. Her iki değer de 5'e yakın, kesinlikle katılıyorum derecesindedir. Ayrıca standart sapma değerleri birbirine yakın homojendir (SS=0.49). 21.yy becerilerinden alınan en düşük minimum puan 2,858 olarak kararsızım derecesi içindedir. Ölçek ifadelerine verilen maksimum puan 4.739 ile hayat ve kariyer becerileri alt boyutunda gerçekleşmiştir. İlkokul öğretmenlerinin 21.yy becerileri onların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını pozitif yönde anlamlı yordamaktadır. Modele göre ilgili yordayıcılar 21.yy becerileri toplam puanı ve alt boyutları birlikte mesleğe yönelik tutum puanlarındaki toplam varyansının %57'sini açıklamaktadır. En güçlü yordayıcılar; hayat ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilik becerileri ile bilgi medya ve teknoloji becerileridir.

Gerçekleştirilen bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerilerine ve 21.yy becerilerinin alt boyutlarını oluşturan öğrenme ve yenilik becerilerine, hayat ve kariyer becerilerine ve bilgi medya ve teknoloji okuryazarlık becerilerine yüksek düzeyde sahip oldukları görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları 21.yy becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki etkisini tespit etmek için uygulanan korelasyon ve regresyon analizleri %1 güven seviyesinde 21. yy becerileri, mesleğe yönelik tutumları pozitif yönde anlamlı etkilemektedir. Ayrıca 251 katılımcının 5'li Likert ifadesinin aritmetik ortalaması 4,37 olarak

gerçekleşmiş ve 4.20-5.00 aralığında “Kesinlikle Katılıyorum” derecesine tekabül etmiştir. H1 ve H2 hipotezlerinin desteklendiği bu sonuç literatürde benzer çalışmalarla (Selcen Çınar, 2019; Gömleksiz vd., 2019; Utami vd., 2021: 1; Yılmaz, 2021; Demir Çavuş, 2021; Ekşioğlu, 2021; Özer, 2021; Demirel, 2022; Korkmaz, 2022; Akar Elekoğlu vd., 2023; Sandiyani vd., 2023; Şahin, 2023; Atlar vd., 2025; Osiesi ve Blignaut, 2025) örtüşmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin öğrenme ve yenilik becerilerinin mesleğe yönelik tutumlar üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin araştırıldığı H2a hipotezinin testi için korelasyon ve regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Ölçek puanlarının aritmetik ortalamasının 4,35 olması ve dolayısıyla 5’e yakınlığı öğrenme ve yenilik becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu olumlu yönde etkilediğine işaret etmektedir. Hem korelasyon hem de regresyon analizlerinin istatistiksel olarak %1 önem seviyesinde anlamlı olması tespit edilen olumlu etkiyi teyit etmekte ve literatürü (Valtonen vd., 2018; Erten, 2019; Gömleksiz vd., 2019; Hamzeh vd., 2022; Akar Elekoğlu vd., 2023) desteklemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin hayat ve kariyer becerilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları olumlu yönde anlamlı etkileyeceğini ifade eden H2b hipotezi için ölçek puanı aritmetik ortalamasının 4,35 olması hayat ve kariyer yeterliliklerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu olumlu etkilediğine işaret etmektedir. Yapılan korelasyon ve regresyon analizleri de parametreler arasında istatistiksel olarak %1 güven seviyesinde yüksek düzeyde pozitif ilişkinin varlığını, H2b hipotezinin kabul edildiğini göstermektedir. Bu sonuç literatürle (Valtonen vd., 2018; Erten, 2019; Gömleksiz vd., 2019; Akar Elekoğlu vd., 2023) benzer sonuçlar içermektedir.

Sınıf öğretmenlerinin bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlık becerilerinin mesleğe yönelik tutumları üzerinde olumlu yönde anlamlı etkisinin test edildiği H2c hipotezi, ölçek puanının aritmetik ortalamasının 4,36 olması, ve korelasyon ile regresyon analizlerinde %1 anlamlılık seviyesinde yüksek düzeyde pozitif ilişkinin varlığına istinaden kabul edilmiştir. Bu sonuç literatürle (Sang vd. 2018; Valtonen vd., 2018; Erten, 2019; Gömleksiz vd., 2019; Akar Elekoğlu vd., 2023; Osiesi ve Blignaut, 2025) desteklenmiştir.

Yine bu araştırmanın sonuçlarından biri olarak sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları çok yüksektir (aritmetik ortalama 4,43). Bu bulgu da literatürdeki (Erdamar Koç ve Demircioğlu, 2009; Piji Küçük, 2012; Arslan, 2013; Doğan, 2013; Kocaarslan, 2014; Göloğlu Demir ve Gelişli, 2018; Dokumacı Sütçü ve Oral, 2021; Demir, 2021: 153; Tiew ve Abdullah, 2022) sonuçlarla uyum içindedir.

Araştırmada yer alan cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi ve mesleki kıdem değişkenlerinin hem 21. yy becerileri hem de öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar üzerinde bir fark oluşturup oluşturmadığına dair yapılan t testi, ANOVA ve korelasyon analizlerinde fark oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum literatürdeki çalışmalarla (Arslan, 2013; Kocaarslan, 2014; Gürültü vd., 2018; Çınar, 2019; Erbek, 2021; Yılmaz, 2021; Demir Çavuş, 2021; Ekşioğlu, 2021; Özer, 2021; Hamzeh vd., 2022; Demirel, 2022; Bulut, 2022; Korkmaz, 2022; Güllü ve Akçay, 2022) benzer olduğu görülmüştür.

21. yy becerileri etkileşimde bulunduğu faktörleri pozitif yönde anlamlı seviyede etkileyen bir yordayıcı niteliğindedir. Örneğin Erbek (2011) çalışmasında öğretmenlik mesleği genel yeterlik düzeyi ile 21. yy becerileri özyeterlik düzeyleri arasında pozitif yönde yüksek anlamlı ilişki bulmuştur (Erbek, 2021: 114). Demir Çavuş (2021) tarafından gerçekleştirilen araştırmada öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterlilikleri ile değişime hazır bulunuşluk beceri düzeyleri arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı ilişki tespit edilmiştir (Demir Çavuş, 2021: i). Özer (2021) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin 21.yy becerileri yeterlik algıları ile dijital okuryazarlık düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif anlamlı ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Özer, 2021: iv). Kum Toptimur'un (2021) araştırmasında okul yöneticilerinin gösterdikleri öğretim liderliği davranışlarının öğretmenlerin yirmi birinci yüzyıl becerileri düzeyleri ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Kum Toptimur, 2021: iii). Bulut'un (2022) araştırmasında sınıf öğretmenlerinin 21. yy öğreten becerileri kullanım düzeyleri ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü olduğu tespit edilmiştir (Bulut, 2022: vii). Şahin (2023) tarafından yapılan araştırmanın sonucu olarak lise öğretmenlerinin hem 21. yy becerileri kullanım düzeyleri hem de kurumlarını öğrenen okul olarak algılama düzeyleri

oldukça yüksektir (Şahin, 2023: 121). Öğrencilerin değerlendirilmesinde 21. yüzyıl becerileri önemlidir (Sandiyani vd., 2023: 132).

6.1. Öneriler

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda uygulamaya yönelik ve gelecekte yapılacak çalışmalar için önerilerde bulunulmuştur. Çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda geliştirilen öneriler, 21.yy becerilerinin edinilmesi ve öğretilmesi sürecini hızlandıracak, aynı zamanda öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumların artarak pekiştirilmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca öğretmenlerin mevcut 21. yy becerilerinin güçlendirilmesi ve yeni becerilerin edinilmesi suretiyle mesleki tutumların pozitif yönde etkilenmesi mümkün olacaktır.

6.1.1 Uygulamaya Yönelik Öneriler

Yapılan bu araştırmanın sonuçları dikkate alınarak çalışma boyunca yapılamayan fakat gelecekteki araştırmalarda yapılması önerilen ilk uygulama kişisel bilgi formunun hazırlanması ile ilgilidir. Yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi ve mesleki kıdemin yanısıra diğer farklı bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerinde fark oluşturup oluşturmadığı test edilebilir. Elde edilen bulgular bilimsel yayınlar üzerinden paylaşılarak literatüre katkı sağlanabilir.

21. yy becerilerini içeren bir form hazırlanabilir. Sınıf öğretmeni ya da branş öğretmeni ayrımı olmaksızın her öğretmene 21.yy becerileri içinde kendilerini yetersiz olarak algıladıkları becerileri işaretlemeleri istenebilir. Böylece zayıf olunan becerileri güçlendirecek konularda hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin yanısıra branş öğretmenleri de dahil edilerek araştırmanın evreni ve örneklem sayısı artırılabilir.

6.1.2 Gelecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

Milli Eğitim Bakanlığı güz ve bahar dönemi sonlarında internet üzerinden öğretmenlik mesleği memnuniyet anketleri düzenleyebilir. Böylece geliştirilmeye açık hususlar ortaya çıkacak ve zayıf yönlerin giderilmesi mümkün olacaktır.

EBA (Eğitim Bilişim Ağı) ve ÖBA (Öğretmen Bilişim Ağı) platformlarında 21. yy becerileriyle ilgili ders materyalleri artırılmalı ve sürekli güncellenmelidir. Bu platformlar üzerinde öğretmenlerin karşılıklı iyi örnekleri paylaşmalarını sağlayacak modüller oluşturulmalıdır.

Eğitim fakülteleriyle ilk ve orta dereceli okullar arasında 21. yy becerilerini konu alan ortak proje işbirliklerinin gerçekleştirilmesi teşvik edilmelidir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve MEB ortaklığı altında sınıf öğretmenlerinin uzaktan tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt olmaları sağlanabilir. Programın parasal maliyetlerinin MEB tarafından karşılanması durumunda sınıf öğretmenlerinin eğitim seviyeleri lisanstan yüksek lisans derecesine çıkacaktır. Kişisel özgüven, mesleğe yönelik olumlu tutumlar, moral ve motivasyon artacaktır.

MEB tarafından öğretmenlere, öğrencilere ve okul kütüphanelerine 21.yy becerileri konulu kitaplar dağıtılabılır. Ya da PDF formatında MEB'in internet sitesi üzerinden cep telefonuna ve bilgisayara indirilerek okunmaları sağlanabilir.

Öğretmenlerin güncel teknolojileri (örneğin sınıf içi uygulamalarda, ölçme ve değerlendirmede yapay zekanın kullanılması, akıllı yardımcılar, eğitim robotları, keşfedici öğrenme sistemleri gibi) kullanma becerisi kazandıracak uygulamalar gerçekleştirilebilir.

Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine 21.yy becerilerini kazandırma sürecinde karşılaştıkları zorlukların neler olduğu açık uçlu sorular yardımıyla öğrenilebilir.

21.yy becerileri ile Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) etkileşimi incelenebilir. Başta MEB ve YÖK tarafından oluşturulan TYÇ ile 21. yy becerilerinin birlikte analiz edilmesi alanyazında büyük bir kazanım olacaktır. Bu kapsamda Türk Eğitim Sistemi'nin 21. yy yeterlilikleri de açıkça ortaya çıkacaktır.

Eğitim sektöründe Toplam Kalite Yönetimi (TKY) ile 21.yy becerileri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar bir arada araştırılabilir. Böylece 21. yüzyılda sahip olunması gereken; öğrenme ve yenilik becerileri, hayat ve kariyer becerileri, bilgi medya ve teknoloji becerileri ile mesleki tutumların TKY ile örtüşme derecesi ortaya konulacak, eğitim sisteminde öğretmenlerin ve öğrencilerin performanslarında artış sağlanabilecektir.

KAYNAKLAR

- Akaltan, F. (2019). Diş hekimliği eğitiminde beceri kavramı: 21. yüzyıl becerileri. *Selçuk Dental Journal*, 6, 21–36. <https://dx.doi.org/10.15311/selcukdentj.552022>
- Akar Elekoğlu, A. (2022). *Ortaokul öğretmenlerinin 21.yüzyıl becerileri ile bireysel kariyer yönetimi algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akar Elekoğlu, A., İnce, M. ve Eker, C. (2023). Ortaokul öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ile bireysel kariyer yönetimi algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi / Karaelmas Journal of Educational Sciences* 11, 121-144. <https://doi.org/10.58638/kebd.1363124>
- Akbaş, C. (2018). *Öğretmenlerin yenilenmiş öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri çerçevesinde algılanan yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akça, Y. (2007). *Kullanıcı, yenilikçi, organizasyon ve çevre özelliklerinin kurumsal kaynak planlaması uygulama başarısı ile organizasyonel performansa etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gebze Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aktaş, İ. (2022). Öğretmen adaylarının 21. yy becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(12), 187-203.
- Akyürek, M. İ. (2020). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları: Hacettepe Üniversitesi örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 10(3), 524-530. <https://doi.org/10.5961/jhes.2020.412>
- Altun, Z.Ü. (2025). *Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Anagün, Ş.S. (2018). Teachers' perceptions about the relationship between 21st century skills and managing constructivist learning environments. *International Journal of Instruction*, 11(4), 825-840. <https://doi.org/10.12973/iji.2018.11452a>
- Anagün, Ş.S., Atalay, N., Kılıç, Z. ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *PAU Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 160-175.
- Ananiadou, K. ve Claro, M. (2009). *21st Century skills and competences for new millennium learners in OECD countries*. Paris: OECD Education Working Papers No. 41. <https://dx.doi.org/10.1787/218525261154>

- Arslan, A. (2013). Türkçe öğretmenleri ile öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin karşılaştırmalı bir çalışma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36, 71-80.
- Arslan, A. (2020). Öğretmen adayları perspektifinden pandemi öncesi ve sonrası öğrencilere kazandırılması gereken 21. yüzyıl becerilerinin belirlenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 553-571. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.779446>
- Aslan, S. (2015). Is learning by teaching effective in gaining 21st century skills? The views of pre-service science teachers. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 15(6), 1441-1457. <https://doi.org/10.12738/estp.2016.1.019>
- Atlar, E., Nuri, C. ve Özdemir, S. (2025). Özel eğitim öğretmen adaylarının 21. yüzyıl yeterlik algılarının incelenmesi. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 366-390 <https://doi.org/10.47525/ulasbid.1667432>
- Aydın, R. ve Sağlam, G. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 257-294.
- Aydoğmuş, M. (2021), Investigation of the effect of social entrepreneurship on professional attitude and self-efficacy perception: A research on prospective teachers. *Studies in Higher Education*, 46(7): 1462-1476. <https://doi.org/10.1080/03075079.2019.1673719>
- Barış Pekmezci, F. ve Dağdeviren Ertaş, B. (2024). Pre-service teachers in Türkiye in the framework of attitude towards the teaching profession, school belonging and motivation. *Teaching and Teacher Education*, 142, 1-11. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2024.104514>
- Bekman, M. (2022). Halkla ilişkiler uygulamalarında nicel araştırma yöntemi: İlişkisel tarama modeli. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 6(16), 238-258.
- Boyatzis, R. E. (2008). Competencies in the 21st century. *Journal of Management Development*, 27(1), 5-12. <https://doi.org/10.1108/02621710810840730>
- Boyle, C., Barrell, C., Allen, K.A. ve She, L. (2023). Primary and secondary pre-service teachers' attitudes towards inclusive education, *Heliyon*, 9, 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e22328>
- Bozdoğan, A. E., Aydın, D. ve Yıldırım, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 83-97.
- Bulut, İ. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.

- Bulut, D. (2022). *Sınıf öğretmenlerinin 21. yy becerileri ile öğretme motivasyonu düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Büyüköztürk, Ş. (2008). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21.yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 3112-3134. <http://www.itobiad.com/issue/39481/494286>
- Cemaloğlu, N. ve Arslangilay, A. S. (2019). Meslek lisesi öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri özyeterlik algıları. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 845-874. <https://doi.org/10.29299/kefad.2019.20.02.010>
- Ceylan, M. ve Güneş, E. (2023). Sınıf öğretmenlerinin eğitime inanma düzeyleri ile mesleki motivasyon faktörleri arasındaki ilişki. *E-International Journal of Educational Research*, 14(1), 96-116. <https://doi.org/10.19160/e-ijer.1169327>
- Coşkun, F. (2022). Öğretmenlik mesleği ve 21. yüzyıl becerileri. *Alanyazın*, 3(1), 31-38 <http://dx.doi.org/10.22596/cresjournal.0301.31.38>
- Çetin Elsıkma, B. (2025). *İlkokul öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarında dijital okuryazarlık ve problemli medya kullanımının rolü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
- Çiftçi, S., Sağlam, A. ve Yayla, A. (2021). 21. yüzyıl becerileri bağlamında öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamları. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 24, 718-734. <http://dx.doi.org/10.29000/rumelide.995863>.
- Demir, A.H. (2021). *Sınıf öğretmenlerinin proaktif kişilik özellikleri ile mesleğe yönelik tutum ve kariyer geliştirme arzuları arasındaki ilişki: Elazığ İli örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demir Çavuş, N. (2021). *Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini kullanım yeterlilikleri ile öğretmenlerin değişime hazır olma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Demir, B.; Öznacar, B. ve Yücesoy, Y. (2020). Okul yöneticilerinin bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi (TURKSOSBİLDER)*, 5(2), 94-102.
- Demirel, A. (2022). *Lise matematik öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik özyeterlilik algılarının farklı değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Doğan, S. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik algısı ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi (Ağrı İli örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğan, E. (2020). *Ortaöğretim programlarına 21. yüzyıl becerilerinin yansımaları ve öğretmenlerin bu becerilere ilişkin görüşleri (Ankara İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Doğu, K. (2022). *İlkokul yöneticilerinin teknolojik liderlik öz yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya Necmeddin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Dokumacı Sütçü, N., ve Oral, B. (2021). Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarını yordayan değişkenlerin CHAID analizi ile incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 10(2), 799-824. <http://dx.doi.org/10.30703/cije.777377>
- Durmuşoğlu, M.C., Yanık, C. ve Akkoyunlu, B. (2009). Türk ve Azeri öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 76-86.
- Düzgüner, T.T., Karabulut, H. ve Kariper, İ.A. (2022). 21. Yüzyıl becerileri ile ilgili yapılmış olan çalışmaların incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 179-199.
- Eğmir, E. ve Çengelli, S. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretim becerilerinin yansıtıcı düşünmeyi uygulama becerilerini yordama gücü. *Journal of History School*, 45, 1045-1077. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh41513>
- Eker, C., Akar Elekoğlu, A., Kamar, P. ve Kamar, M. (2019). Ortaokul öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algılarının incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(21), 26-37. <https://doi.org/10.29228/INESJOURNAL.37804>
- Eker, C. ve Kurum, M. (2021). 21. Yüzyıl becerileri açısından hayat bilgisi dersi öğretim programının değerlendirilmesi. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 7(46), 1211-1221. <http://dx.doi.org/10.31576/smryj.908>
- Ekşioğlu, F. Z. (2021). *Fen bilimleri ve sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerini derslerine entegre edebilme yeterlikleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Elekoğlu, F. ve Demirdağ, S. (2020). Investigation of school principals' 21st century skills, communication skills and leadership styles according to teachers' perceptions. *Karaelmas Journal of Educational Sciences*, 8, 101-117.
- Engin, G. ve Çiçekli Koç, G. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği). *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18(2), 153-167.

- Erbek, İ. (2021). *Öğretmen adaylarının ve aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdamar Koç, G. ve Demircioğlu, Y. (2009). Aile ekonomisi ve beslenme eğitimi bölümü öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 118-129.
- Eren, B., Çelik, M. ve Oğuz, A. (2014). Türkiye’de öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile ilgili yapılan çalışmaların incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 42, 359-370.
- Erten, P. (2019). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ve bu becerilerin kazandırılmasına yönelik görüşler. *Milli Eğitim*, 49(227), 33-64.
- Eryılmaz, S. ve Ulusoy Ç. (2015). 21. Yüzyıl becerileri ışığında FATİH projesi değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(35): 209-229.
- Gelen, İ. (2017). P21-Program ve öğretimde 21. yüzyıl beceri çerçeveleri (ABD uygulamaları). *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 15-29.
- Gökbulut, B. (2020). Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişki. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 15(1), 127-141. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40164>
- Göloğlu Demir, C. ve Gelişli, Y. (2018). Sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile mesleki görevlerine yönelik ders dışı zaman kullanımları arasındaki ilişki, *Kastamonu Education Journal*, 26(2), 487-497. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.389810>
- Gömleksiz, M.N., Sinan, A.T. ve Döner Doğan, F. (2019). Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı ile Çağdaş Türk Lehçeleri öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(19), 163 - 185 <https://doi.org/10.33692/avrasyad.628236>
- Griffin, P., McGaw, B. ve Care, E. (2012). *Assessment and teaching of 21st century skills*, New York: Springer
- Güllü, H. ve Akçay, A.O. (2022). Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ile fetemm farkındalıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 1-15.
- Gürültü, E., Aslan, M. ve Balcı, B. (2018). İlköğretim öğretmenlerinin yeterliliklerinin 21. yüzyıl becerileri ışığında incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 6(71), 543-560. <https://doi.org/10.16992/ASOS.13770>

- Hamalı, D., Hamalı, S. ve Taneri, P.O. (2020). Temel eğitimde 21. yy becerilerinin sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmesi. İçinde: *Current Debates on Social Sciences 4*, Editörler: Alpaslan Ceylan, İlhami Durmuş ve Salih Çeçen. Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları
- Hamzeh, M., Tabieh, A. A. S. ve Mansour, O. N. (2022). Twenty-first-century skills acquired by mathematics teachers: school principals' perspectives. *Cypriot Journal of Educational Science*. 17(1), 41-55. <https://doi.org/10.18844/cjes.v17i1.6680>
- Hızıroğlu, İ. ve Zengin, M. (2024). Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini kazandırmaya yönelik yeterlik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 62, 272-295. <https://doi.org/10.9779/pauefd.1319658>
- İnceoğlu, M. (2011). *Tutum, Algı, İletişim*. 6.Baskı, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- İncik Yalçın, E. (2020). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. yüzyıl öğretmen becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 1099-1112. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020..-638602>
- Kahramanoğlu, R., Yokuş, E., Cücük, E. Vural, S. ve Şiraz, F. (2018). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği (ÖMYTÖ) geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies Educational Sciences*, 13(11), 1669-1686. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13561>
- Kandemir, K., Kaymakçı, S. ve Yılmaz, A. (2023). Sosyal bilgiler dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Educational Academic Research*, 51, 19-25. <https://doi.org/10.5152/AUJKKEF.2023.222655>
- Karakoyunlu, B. (2024). Öğretmenlik mesleğinin itibarı: Fenomenolojik bir araştırma. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 13(3), 1674-1695. <https://doi.org/10.15239/itobiad.1523969>
- Kızılgül, T.T. (2023). *Okul yöneticilerinin 21. yüzyıl becerileri ile yenilikçi okul geliştirme arasındaki ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İbn Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Kocaarslan, M. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 2(1), 46-55
- Korkmaz, B. (2022). *Okul yöneticilerinin 21. Yüzyıl becerileri ve öğretmenlerin beklentileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kozikoğlu, İ. ve Özcanlı, N. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretmen becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(1), 270-290. <http://dx.doi.org/10.30703/cije.579925>

- Kuloğlu, A. (2022). The relationship between 21st century learner skills and program literacy levels of preservice teachers. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 9(3), 624-632. <https://doi.org/10.33200/ijcer.1083782>
- Kum Toptimur, Z. (2021). *İlk ve ortaokul yöneticilerinin öğretim liderliği davranışlarının öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Laar, E., Deursen, A.J.A.M., Dijk, J.A.G.M. ve Haan, J. (2017). The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in Human Behavior*, 72, 577-588. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.03.010>
- Lamb, S., Maire, Q. ve Doecke, E. (2017). *Key skills for the 21st century: an evidence-based review*. Melbourne: Victoria University Centre for International Research On Education Systems.
- Larson, L.C. ve Miller, T.N. (2011). 21st Century skills: Prepare students for the future. *Kappa Delta PI Record*, 47(3), 121-123. <https://doi.org/10.1080/00228958.2011.10516575>
- MEB. (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri*. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü.
- Molano, T.C., Cammayo, R.P., Dioses, G.M. ve Dioses, J. L. (2020). The comparative analysis of self-assessment of pre-service physical science teachers on the extent of their acquisition of the 21st century skills in selected regions in The Philippines. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 9(2), 865-867.
- Mugot, D. C. ve Sumbalan, E.B. (2019). The 21st century learning skills and teaching practices of pre-service teachers: Implication to the new Philippine teacher education curriculum. *International Journal of Multidisciplinary Research and Publications (IJMRAP)*, 2(1), 22-28.
- Murwaningsih, T. (2024), The influence of teacher professional attitude, welfare, continuous self-development and job satisfaction on high school teachers performance, *International Journal of Instruction*, 17(1): 229-252. <https://doi.org/10.29333/iji.2024.17113a>
- National Research Council (2012). *Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century*. Washington: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/13398>.
- OECD (2000). *Literacy in the information age*. Paris: OECD Publications Service.
- Osiesi, M.P. ve Blignaut, S. (2025). Impact of the teacher education curriculum on the development of 21st-century skills: Pre-service teachers' perceptions. *Social Sciences & Humanities Open*, 11, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101317>

- Orhan Göksün, D. ve Aşkın Kurt, A. (2017): The Relationship between pre-service teachers' use of 21st century learner skills and 21st century teacher skills. *Education and Science Journal*, 42(190), 107-130. <https://doi.org/10.15390/EB.2017.7089>
- Özer M (2021). *Sınıf öğretmenlerinin 21.yüzyıl becerilerine yönelik yeterlilik algıları ile dijital okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Piji Küçük, D. (2012). Müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 151-161.
- P21 Partnership for 21st Century Skills (2007). Framework for 21st century learning. <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>
- P21 Ohio Department of Education (2015). Partnership for 21st Century Skills-Core Content Integration. www.p21.org/storage/documents/docs/Intellectual_and_Policy_Foundations.pdf
- P21 Partnership for 21st Century Skills. (2019). Framework for 21st century learning definitions. Battelle for Kids. https://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_DefinitionsBFBK.pdf
- Qian, M. ve Clark, K.R. (2016). Game-based learning and 21st century skills: A review of recent research. *Computers in Human Behavior*, 63, 50-58 <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.05.023>
- Ramdas, S., Wouters, A., Broeksma, L., Zandwijk, E., Somra, S., Schoonmade, L.J., Slootman, M., Troost, G.B. ve Kusurkar, R.A. (2025). Teachers attitudes towards equity, diversity and inclusion in higher education: A scoping review. *International Journal of Educational Research*, 131, 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2025.102590>
- Rimm-Kaufman, S.E. ve Sawyer, B. E. (2004). Primary grade teachers' self efficacy beliefs, attitudes toward teaching and discipline and teaching practice priorities in relation to the responsive classroom approach. *The Elementary School Journal*, 104(4), 321-341. <https://doi.org/10.1086/499756>
- Sandiyani, N.L.K., Padmadewi, N.N. ve Artini, L.P. (2023). Teachers' perception toward assessing students based on 21st-century skills. *International Journal of Language and Literature*, 6(3), 126-132. DOI: <https://doi.org/10.23887/ijll.v6i3.29224>
- Sang, G., Liang, J.C., Chai, C.S., Dong, Y. ve Tsai, C.C. (2018). Teachers' actual and preferred perceptions of twenty-first century learning competencies: A Chinese perspective. *Asia Pasific Education Review*, 19, 307-317. <https://doi.org/10.1007/s12564-018-9522-0>

- Selcen Çınar, F. (2019). *Ortaokul öğretmenlerinin 21.yy becerilerine ilişkin algılarının ve görüşlerinin incelenmesi (Çorum ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Semerci, N. ve Semerci, Ç. (2004). Türkiye’de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.
- Silber-Varod, V., Eshet-Alkalai, Y. ve Geri, N. (2019). Tracing research trends of 21st century learning skills. *British Journal of Educational Technology*, 50(6), 3099-3118. <https://doi.org/10.1111/bjet.12753>
- Şahin, F.S. (2010). Teacher candidates attitudes towards teaching profession and life satisfaction levels. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 5196-5201. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.845>
- Şahin, H. (2023). *Liselerde öğrenen örgüt yapısı ile öğretmenlerin 21. Yüzyıl becerileri: Eskişehir İli örneği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şentürk, Z. (2015). *Müzik öğretmenlerinin bireysel profil özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi (Malatya İl Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate analysis*. Boston: Pearson.
- Terzi, A. R. ve Tezci, E. (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52, 593-614.
- Tezcan, G. ve Genç, S. Z. (2015). İlköğretim öğretmen adaylarının kariyer planları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(7), 253-262.
- Tiew, C. C. ve Abdullah, M. N. L. Y. (2022). Contemporary practices in teaching 21st century skills at Malaysian primary schools: Do environmental factors and teacher’s attitudes matter? *Asia Pacific Journal of Educators and Education*, 37(1), 61–85. <https://doi.org/10.21315/apjee2022.37.1.421>.
- Toro, W. X. (2019). *21st century learning skills in education and employability*. Unpublished Doctorate Thesis, New York Saint John’s University. https://scholar.stjohns.edu/theses_dissertations/74
- Tosun, E. (2024). *Sınıf öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl becerileri özyeterlik algıları ile girişimciliğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya Necmeddin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Türel, Y.K., Şimşek, A., Şengül, C. G., Şimşek, E. ve Kızıltepe, F. (2023). *21. Yüzyıl becerileri ve değerlerine yönelik araştırma raporu*, Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_05/11153521_21.yy_becerileri_ve_degerlere_yonelik_arastirma_raporu.pdf
- Uçak, S. (2022). *21. Yüzyıl becerileri ve eğitim felsefesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uğurlu, C. T. ve Polat, S. (2011): Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35(1), 68-74.
- Urbani, J.M., Roshandel, S., Michaels, R. ve Truesdell, E. (2017). Developing and modeling 21st-century skills with preservice teachers. *Teacher Education Quarterly*, 44(4), 27-50.
- URL 1 (2025), <https://bartin.meb.gov.tr> (18 Ocak 2025)
- URL 2 (2025), <https://dergipark.org.tr> (14 Nisan 2025)
- URL 3 (2025), <https://tez.yok.gov.tr> (14 Nisan 2025)
- URL 4 (2025), <https://kutuphane.bartın.edu.tr>
- URL 5 (2025), <https://arastirmaizinleri.meb.gov.tr>
- Utami, L.P.R.A., Padmadewi, N.N., Dewi, N.L.P.E.S. ve Artini, L.P. (2021). Teachers' perceived attitudes toward the implementation of 21st century skills at primary school. *International Journal of Language and Literature*, 5(1), 1-10.
<https://doi.org/10.23887/ijll.v5i1.27667>
- Uyar, A. ve Çiçek, B. (2021). Farklı branşlardaki öğretmenlerin 21 yüzyıl becerileri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 9, 1-11. <https://doi.org/10.21733/ibad.822410>
- Ünal, F. (2019). *Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin hak, sorumluluk ve katılımcılık bağlamında vatandaşlık bilincine ilişkin görüşlerinin Hammond modeliyle değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ünal, S.İ. ve Furat, A. Z. (2022). Din Öğretiminde Bilgi, Medya ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri”, *Journal of Analytic Divinity*, 6(1), 9-32.
<https://doi.org/10.46595/jad.1054087>
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması., *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Valtonen, V., Hoang, N., Sointu, E., Naykki, P., Virtanen, A., Tarhonen, J.P., Hakkinen, P. Jarvel, S., Makitalo, K. ve Kukkonen, J. (2021). How pre-service teachers perceive

- their 21st-century skills and dispositions: A longitudinal perspective. *Computers in Human Behavior*, 116, 1-9. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106643>
- Yalçın, S. (2018). 21.yy becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 183-201. <https://doi.org/10.30964/auebfd.405860>
- Yaşar, A. ve Kara, A. (2024). Ortaokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitime ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(3), 1199-1213. <https://doi.org/10.33437/ksusbd.1437719>
- Yaylak, E. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(1), 25-40.
- Yılmaz K. (2021). *Öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin 21. yüzyıl becerileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz, E. ve Alkış, M. (2019). 21. Yüzyıl yeterlilikleri ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 5(1), 125-154. <https://doi.org/10.34137/jilses.578533>

EKLER

EK 1: Anket Formu

**BARTIN
ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Öğretmenlik
Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisi**

Anketin Doldurulması: Bu anket formu, Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde hazırlanmakta olan “Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerini Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisi” başlıklı yüksek lisans teziyle ilgilidir. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan anket izni alınmıştır. Sorulara cevap vererek bilimsel bir çalışmaya destek sağlayacaksınız. Lütfen her bir cümleye ne ölçüde katıldığınızı ya da katılmadığınızı belirten sayıyı işaretleyiniz (örneğin: +, ✓). Cevaplar gizli tutulacaktır.

İlginiz için çok teşekkür ederiz.

**Doç.Dr. Mustafa Kocaarslan
Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Temel Eğitim Bölüm Başkanı
e-mektup:**

**Yaşar Akça
Bartın Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi
e-mektup:**

1 = Kesinlikle Katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4= Katılıyorum, 5 = Kesinlikle Katılıyorum					
S.1) Karşılaştığım sorunların çözümüne yönelik özgün fikirler geliştiririm	①	②	③	④	⑤
S.2) Özgün fikirler için farklı düşünme tekniklerini kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.3) Bir problemi sonuca ulaştırmak için farklı çözüm yolları denerim.	①	②	③	④	⑤
S.4) Bütün- parça arasında alışılmışın dışında ilişkiler kurarım.	①	②	③	④	⑤
S.5) Problemlerin çözümü için hayal gücümü kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.6) Yeni fikirleri analiz ederek değerlendiririm.	①	②	③	④	⑤
S.7) Bir konuya ilişkin düşüncelerin farklı boyutlarını anlamaya çalışırım.	①	②	③	④	⑤
S.8) Problemi çözerken sorular sorarım.	①	②	③	④	⑤
S.9) Problemlere çözüm üretmek için özenli bir biçimde çalışırım.	①	②	③	④	⑤
S.10) Bir iddiayı sorgulayarak görüşün dayandığı temel dayanakları araştırırım.	①	②	③	④	⑤
S.11) Karşılaştığım problemleri çözmek için akıl yürütme yollarını kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.12) Problemlerin çözümünde bütün-parça arasındaki ilişkileri analiz ederim.	①	②	③	④	⑤
S.13) Farklı bakış açıları değerlendiririm.	①	②	③	④	⑤
S.14) Bilgi ve kavramlar arasında ilişkiler kurarak sentezlerim.	①	②	③	④	⑤
S.15) Sonuçlara bilgileri analiz ederek ulaşırm.	①	②	③	④	⑤
S.16) Edindiğim bilgiyi farklı yollarla paylaşırm.	①	②	③	④	⑤
S.17) Zamanı etkili kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.18) Yeteneklerimi geliştirmek için girişimde bulunurum.	①	②	③	④	⑤
S.19) Diğerlerinin bir konu üzerindeki düşüncelerini dinlerim.	①	②	③	④	⑤
S.20) Etkili iletişim becerilerine sahibim.	①	②	③	④	⑤
S.21) Grup çalışmalarında etkin biçimde çalışabilme becerisine sahibim.	①	②	③	④	⑤
S.22) Grup üyeleriyle uyumlu çalışırım.	①	②	③	④	⑤
S.23) Grup çalışmalarında sorumluluk üstlenirim.	①	②	③	④	⑤
S.24) Grup çalışmalarında bireysel katkılara değer veririm.	①	②	③	④	⑤
S.25) Başkalarının önerilerine dayalı olarak fikirlerimi değiştirme konusunda esneğimdir.	①	②	③	④	⑤
S.26) Farklı rollere uyum sağlarım.	①	②	③	④	⑤
S.27) Yeni durumlara uyum sağlamada rahat değilimdir.	①	②	③	④	⑤
S.28) Eleştirilere açıgımdır.	①	②	③	④	⑤
S.29) Sorunlara çözüm üretmek için farklı bakış açıları önemserim.	①	②	③	④	⑤
S.30) Öğrenmenin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğunu bilirim.	①	②	③	④	⑤
S.31) Gelecekteki olayları tahmin etmek için geçmiş deneyimlerimden yararlanırım.	①	②	③	④	⑤
S.32) Ne zaman konuşup ne zaman dinlemem gerektiğini bilirim.	①	②	③	④	⑤
S.33) Başkalarıyla iletişimimde saygılıyım.	①	②	③	④	⑤
S.34) Farklı kültürlerle saygı duyarım.	①	②	③	④	⑤
S.35) İletişim kurmak için medya ve teknolojiyi etkin kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.36) Medyadaki mesajların hangi amaçlara yönelik yapılandırıldığını bilirim.	①	②	③	④	⑤
S.37) Medyanın, bireylerin düşüncelerini yönlendirmede etkili olduğunu bilirim.	①	②	③	④	⑤
S.38) Bilgi edinmede uygun medya araçlarını kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.39) Farklı medya araçlarını kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.40) Bilgiye ulaşmada teknolojik araçları kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.41) Bilgiyi analiz ederken teknolojik araçları kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.42) Bilgi paylaşımında sosyal ağları kullanırım.	①	②	③	④	⑤
S.43) Edindiğimiz bilgilerin paylaşılması gerektiğine inanırım.	①	②	③	④	⑤
S.44) Yakınımdaki insanlara birşeyler öğretmekten hoşlanırım.	①	②	③	④	⑤

S.45) Çevremdeki insanların yaşadığı sorunları çözmeye yardımcı olurum	①	②	③	④	⑤
S.46) Gündelik yaşantılar ile eğitim arasında ilişki kurmaya çalışırım.	①	②	③	④	⑤
S.47) Eğitimle ilgili sorunların öncelikli olarak çözülmesi gerektiğine inanırım.	①	②	③	④	⑤
S.48) Eğitimle ilgili filmler izlemekten keyif alırım.	①	②	③	④	⑤
S.49) Eğitimle ilgili kitaplar okumayı tercih ederim.	①	②	③	④	⑤
S.50) Kitap okurken eğitimle ilgili hususlar dikkatimi çeker.	①	②	③	④	⑤
S.51) Öğretmenlik diğer mesleklere göre öncelikli tercihimdir.	①	②	③	④	⑤
S.52) Öğretmenlikte manevi doyumun maddi doyumdan daha önemli olduğuna inanırım.	①	②	③	④	⑤
S.53) Öğretmen olma fikri beni heyecanlandırıyor.	①	②	③	④	⑤
S.54) Öğretmenliğin, diğer mesleklere göre kişisel gelişime katkı sağlayan bir meslek olduğunu düşünüyorum.	①	②	③	④	⑤

Yaşınız :

Eğitim durumunuz :... ☐ Lisans ☐ Lisansüstü

Kaç yıldır öğretmensiniz?:.....

Cinsiyetiniz : ☐ Kadın..... ☐ Erkek.....

Anket sonuçlarının gönderilmesini istiyorsanız

e-posta adresiniz;.....@.....

EK 2: Etik Kurul Onay Belgesi

MEBONAY.pdf x 2023-SBB-0615.pdf x +

file:///C:/Users/BARU/Desktop/YLTEZ/ÖZ/MEB/2023-SBB-0615.pdf

1 / 1 %110

 T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu
Onay Belgesi

TOPLANTI SAYISI 19 KARAR SAYISI 1 TOPLANTI TARİHİ 16.11.2023

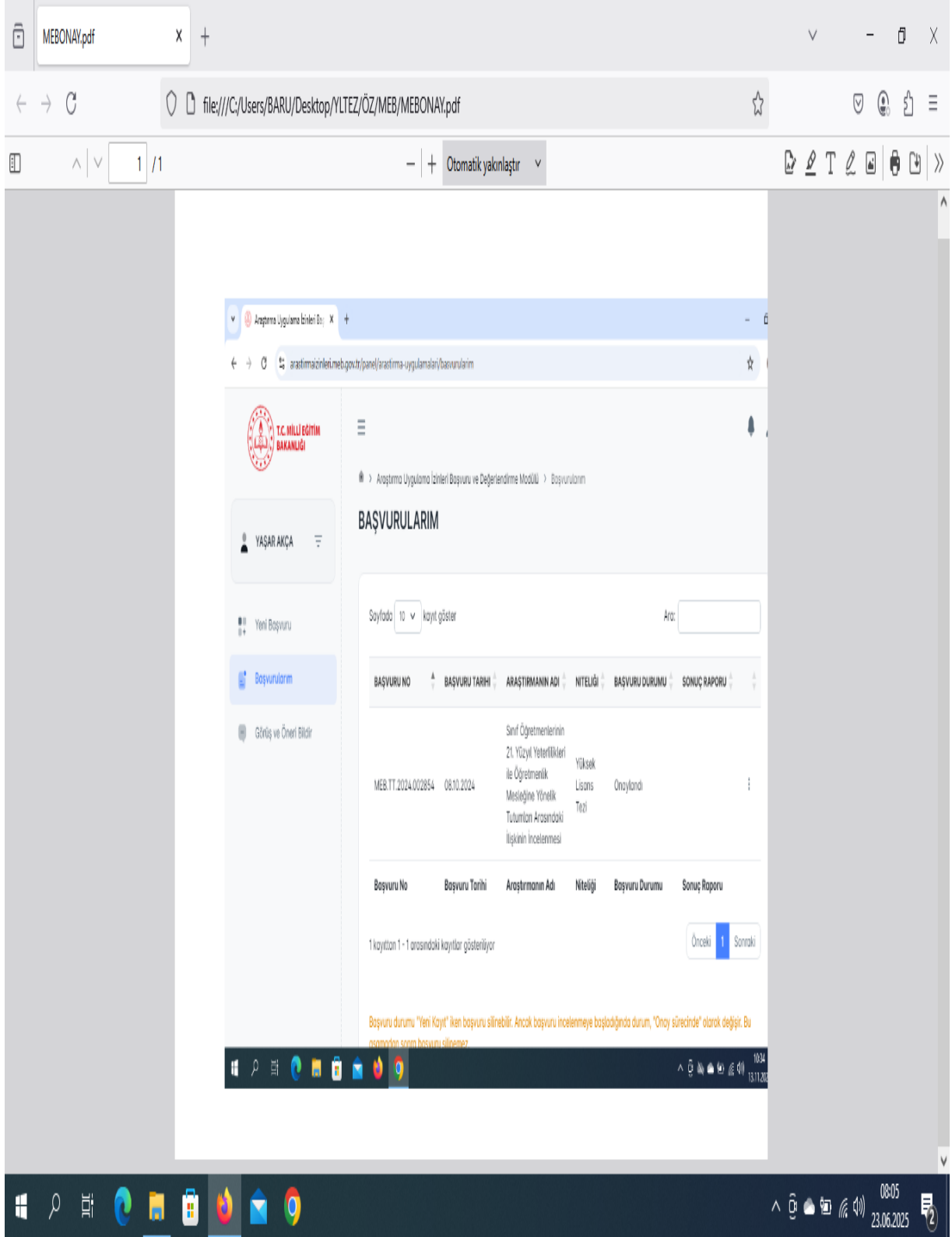
Protokol No:	2023-SBB-0615
Araştırmanın Başlığı:	Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Yeterlilikleri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Proje Yürütücüsü:	Yaşar AKÇA
Başvuru Formunun Geliş Tarihi:	14.09.2023

Başvuru dosyasında etik sorun oluşturabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmadığından 16.11.2023 tarihli ve 19 numaralı toplantıda 2023-SBB-0615 numaralı başvuruya araştırma için ETİK KURUL ONAY belgesinin verilmesine karar verilmiştir.

Başkan Başkan yardımcısı Üye

08:10 23.06.2025

EK 3: MEB Anket İzin Onayı

EK 4: Ölçek Kullanım Onayı

Zimbra: Gelen Kutusu x +

posta.bartın.edu.tr/#1

Gelecekteki Google Chrome güncellemelerini almak için Windows 10 veya sonraki bir sürümün yüklü olması gerekir. Bu bilgisayar Windows 7 kullanıyor. [Daha fazla bilgi](#) X

PERSONEL E-POSTA SİSTEMİ

Ara Yaşar AKÇA

Posta Kişiler Görevler Tercihler

Yeni Mesaj Yanıtla Tümüne Yanıt Ver İlet Arşivle Sil İstenmeyen Posta İşlemler

Daha Fazla Oku Görüntüle

Posta Klasörleri

- Gelen Kutusu
- Sohbetler
- Gönderilenler
- Taslaqlar
- İstenmeyen Posta
- Çöp Kutusu
- Aramalar
- Etiketler
- Zimbra uygulamaları

Tarih t anketizni 3 mesaj

13 Eylül 2023 15:29

Kimder
Kime:

Sayın AKÇA, ilgili ölçeği araştırmanızda kullanabilirsiniz.
Çalışmanızda kolaylıklar dilerim.

Yaşar AKÇA < , 13 Eyl 2023 Çar, 15:09 tarihinde şunu yazdı:

PEK KIYMETLİ HOCAM!
BARTIN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ SINIF EĞİTİMİ ANA BİLİM DALINDA,
SAYIN DOÇ.DR.MUSTAFA KOCAARSLAN'IN DANIŞMANLIĞINDA,
"Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Yeterlilikleri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi"
BAŞLIKLIL YÜKSEK LİSANS TEZİMİ HAZIRLIYORUM.
UYGULAMA KISMI İÇİN İZNİNİZ OLURSA 2018 YILINDA GELİŞTİRMİŞ OLDUĞUNUZ;
"ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ"
KULLANMAK İSTİYORUM.
SAYGILARIMLA
YAŞAR AKÇA
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİSİ

Öğrenci No:

Chat

TR 16:15 13.09.2023

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Yaşar AKÇA

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi :

Yüksek Lisans Öğrenimi : Marmara Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Bildiği Yabancı Diller :

Bilimsel : Akça, Y. (2023). Eğitimde 21 yüzyıl becerileri.

Faaliyet/Yayınlar 4. Uluslararası Azerbaycan Sosyal ve Beşeri Bilimler
Kongresi, 15.09.2023-18.09.2023, Şuşa/Azerbaycan

İş Deneyimi

Stajlar :

Projeler ve Kurs :

Belgeleri

Çalıştığı Kurumlar :

İletişim

E-Posta Adresi :

Tarih : 22/08/2025 (Tez Savunma Tarihi)

